

สมรรถนะของครุคนตรีสากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
กระทรวงวัฒนธรรม

โครงการวิจัยทางการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม
ประจำปีงบประมาณ 2554
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

หัวข้องานวิจัย	สมรรถนะของครูคนตีสำกอล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
โดย	นายคิเรก ทัศมาลัย
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดสมรรถนะของครูคนตีสำกอล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครู อาจารย์ และนักศึกษา สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม ประเด็นการสนทนากลุ่ม ประเด็นการกำหนดสมรรถนะจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูคนตีสำกอล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรมประกอบด้วย สมรรถนะหลักจำนวน 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านทักษะวิชาชีพ จำนวน 14 สมรรถนะ องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านวิชาการ ประกอบนี้จำนวน 15 สมรรถนะ องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านบริหารจัดการ ประกอบด้วย 8 สมรรถนะ และ องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านความเป็นครูประกอบด้วย 15 สมรรถนะ

Dissertation Title	Competency of Teacher music
	Under the Bunditpatanasilpa Institute Ministry of Culture
By	Mr. Direk Thasmalai
Academic Year	2009

Abstract

The objectives of this research were to specify the director's main and position competencies Teacher music under Bunditpatanasilpa Institute, Ministry of Culture. The 906 populations accounted for director, deputy directors and the state teachers of Dramatic Arts College while the random samples were 286. The tools composed of the questionnaire, topic discussion, competency specification by the experts' conference, the data analysis by using factor analysis, and content analysis.

The research results were the director's main competencies for Dramatic Arts College under Bunditpatanasilpa Institute, Ministry of Culture, which composed of four aspects. The first aspect was the development for Dramatic Arts College curriculum. whereas the second one was the leadership for developing and supervising the curriculum. Next came the strategy for dramatic arts teaching observation, and the last one was the knowledge and concept of teaching observation for Dramatic Arts College. Moreover, the director's position competencies included five aspects. The first one was the ability persuading colleagues to develop dramatic arts works. The second was the social power holding Thai and international dramatic arts activities. Next came the IT application for dramatic, musical and cultural learning. whereas the last was the ability for developing the college to be the ongoing cultural education center.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยมจากครู อาจารย์ที่ให้ความรู้ และข้อเสนอแนะเป็นอย่างดีตลอดมา และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านคนترีคีลป์สาがら ประกอบด้วย นายสถาพร นิยมทอง ผู้เชี่ยวชาญคนตรีสาがら กรมศิลปากร นายพจนาน พلانท์ นายปริญญา รัตนสุวรรณ นางวนี ลักษากลنم นายสุทธิน วงศ์เดือน ผู้เชี่ยวชาญ สาขาวิชาคนตรีคีลป์สาがら คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่สนับสนุนทุนวิจัย สำหรับงานวิจัยฉบับนี้

นายศิริก ทัศนาลัย

สิงหาคม 2554

สารบัญ

หน้า

สารบัญ	(๑)
สารบัญตาราง	(๒)
สารบัญภาพ	(๓)

บทที่ ๑	บทนำ.....	1
	ความสำคัญของปัญหา.....	1
	คำถามในการวิจัย.....	3
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ ๒	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
	ตอนที่ ๑ เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency).....	6
	1.1 ความหมายของสมรรถนะ.....	6
	1.2 แนวคิด ที่มาของสมรรถนะ.....	7
	1.3 ประเภทของสมรรถนะ.....	8
	ตอนที่ ๒ ความหมายสมรรถนะของครู.....	11
	ตอนที่ ๓ ตัวแปรสมรรถนะของครู.....	13
	ตอนที่ ๔ สมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับคนตระ.....	16
บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
	ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาเอกสาร ตัวรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ....	29
	ขั้นตอนที่ ๒ สนทนากลุ่ม.....	29
	ขั้นตอนที่ ๓ ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาสมรรถนะของครูคนตระ.....	68
	ขั้นตอนที่ ๔ สรุปสมรรถนะของครูคนตระสากลเป็นงานวิจัยฉบับสมบูรณ์.....	74
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
บทที่ ๕	สรุปผลงานวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	62
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก เอกสารประกอบการสนทนาคุณ.....	66
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	88

ตารางที่	รายการ	หน้า
1	แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง.....	31
2	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา.....	37
3	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับอาชญาและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน....	37
4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	38
5	แสดงค่า KMO Bartlett's Test	41
6	แสดงค่า Initial Eigenvalues สมมรรถนะของครูคนตีร์สาวก.....	41
7	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมมรรถนะ องค์ประกอบที่ 1.....	42
8	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมมรรถนะ องค์ประกอบที่ 2	45
9	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมมรรถนะ องค์ประกอบที่ 3.....	46
10	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมมรรถนะ องค์ประกอบที่ 4.....	48

สารบัญภาพ

(๙)

ภาพที่	รายการ	หน้า
1	โนมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg model) ที่มาของ Competency	12
2	การกำหนดสมรรถนะ.....	16
3	โครงสร้างการบริหารงานสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	40
4	โครงสร้างการบริหารงานวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	42
5	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59
6	ลำดับขั้นตอนการวิจัย.....	61
7	กรอบโนมเดลในการวิจัย.....	73

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันแนวคิดเรื่องสมรรถนะ (Competency) เป็นแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ ที่ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนได้มีการนำมาใช้ในการพัฒนาระบบงานบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพสามารถเพิ่มคุณค่าให้กับหน่วยงาน การพัฒนาสมรรถนะของทรัพยากรบุคคล ในราชการพลเรือน ตามแนวทางของสำนักงานข้าราชการพลเรือน เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการบริหารทรัพยากรตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (Standard for Success) เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผลสำเร็จของส่วนราชการ ข้าราชการได้รับความเป็นธรรมตามหลักคุณธรรม มีความพร้อมรับผิดในการตัดสินใจด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยกระดับความสำเร็จของส่วนราชการ

จากแนวคิดในการนำสมรรถนะสำหรับใช้พัฒนาองค์กร โดยเฉพาะนำมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จ สมรรถนะ หรือ Competency จึงได้รับความนิยมแพร่หลายมาก นักวิชาการหลายท่าน ที่รู้จักกันดีเช่น David C. Mc Clelland, Spencer and Spencer, Richard. Boyatzis แนวคิดของนักวิชาการเหล่านี้ สำนักงานข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำหนดสมรรถนะด้านแบบของระบบข้าราชการไทย ได้กำหนดนิยามของสมรรถนะว่า เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการเรียนรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดยเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร การดำเนินการเพื่อกำหนดสมรรถนะของภาคราชการพลเรือนไทย จากภาระทำงาน โครงการปรับปรุงระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทน ได้จัดทำเป็นโนมูลสมรรถนะสำหรับข้าราชการพลเรือนไทย ประกอบด้วยสมรรถนะ 2 ส่วนคือ (1) สมรรถนะหลักสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกกลุ่มงาน และ (2) สมรรถนะประจำกลุ่มงานซึ่งแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มงาน (สำนักงานข้าราชการพลเรือน, 2548 : 4) สถาคณลักษณ์ทัศนคติของ ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547 : 9) กล่าวถึงสมรรถนะไว้ 2 ประเภท เช่นกันได้แก่ (1) สมรรถนะหลัก (core competency) ว่าเป็นคุณสมบัติที่พนักงานทุกคนต้องมีเพื่อให้บรรลุความสำเร็จขององค์การ เช่นความรอบรู้ เกี่ยวกับองค์การ ความซื่อสัตย์ ความใฝ่รู้ ความรับผิดชอบ ความคิดเชื่อมโยง ฯลฯ โดยทั่วไป

สมรรถนะหลัก มีจำนวนอยู่ระหว่าง 3 - 5 ตัว และสมรรถนะหลักจะต้องสามารถใช้ได้กับทุกตำแหน่งขององค์การ (2) สมรรถนะในงาน หรือสมรรถนะที่เกี่ยวกับงาน (Functional Competency) เป็นสมรรถนะที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านนั้นๆ พึงมี เพื่อให้งานสำเร็จและได้ผลผลิตตามที่ต้องการ ดังนั้นการบริหารบุคลากรทางการศึกษา จึงได้นำแนวคิด สมรรถนะ มาใช้ในงานด้านต่างๆ ได้แก่ การสร้างและคัดเลือก การฝึกอบรมและพัฒนา การจ่ายค่าตอบแทน การสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น แทนการใช้เกณฑ์พิจารณาเฉพาะความรู้ ประสบการณ์ หรือระยะเวลาการทำงานที่เคยใช้กันมากในอดีต การพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ ซึ่งเป็นสมรรถนะ ของครูให้มีการพัฒนาทางวิชาชีพ สถาบันพัฒนาครุศาสตร์และบุคลากรทางการศึกษา (สค.บศ.) จึงได้มีการนำสมรรถนะ มาใช้สำหรับพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการพลเรือนภาครัฐ ซึ่งได้มีการวางแผนระบบพัฒนาบุคลากรของ สถาบันพัฒนาครุ คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา “ได้กำหนดทิศทางแผนกลยุทธ์ การพัฒนาระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2548 – 2552) โดยมุ่งพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลตามแนวทาง ให้มีสมรรถนะเป็นเดิมทั้งจากภายในและภายนอก

นโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการด้านนาฏศิลป์ ศิริยางคศิลป์ ศิลปศิลป์ ช่างศิลป์ ทั่วไทยและสากลรวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ นอกจากจะมีพันธกิจเพื่อผลิตบัณฑิตด้านศิลปวัฒนธรรมแล้ว ยังเป็นส่วนราชการที่ดำเนินการตามนโยบายด้านศาสนาศิลปวัฒนธรรมของรัฐ ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลด้านบุคลากรของสถาบันศึกษาในสังกัดพบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ซึ่งเป็นสมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับแต่ละตำแหน่ง เพื่อให้บุคคลดำรงตำแหน่งนั้น ตามสัดส่วนของหลักสูตรการศึกษา ของแต่ละสถาบันศึกษา แต่คุณวุฒิของบุคลากรส่วนใหญ่ยังมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต้องการให้อาชารย์ผู้สอนมีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรให้มีวุฒิทางการศึกษาสูงขึ้น จึงเป็นปัจจัยเร่งด่วนที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต้องดำเนินการ เป็นประการแรก เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของหน่วยงานในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ฝ่ายบริหาร จึงกำหนดนโยบายด้านพัฒนาบุคลากร ดังนี้ 1) เพื่อสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 2) เพื่อให้บุคลากรของสถาบันฯ มีความรู้และทักษะในงานที่ปฏิบัติ 3) เพื่อให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และพัฒนางานในหน้าที่ให้มีคุณภาพสูงสุด 4) เพื่อให้บุคลากรมีโอกาสได้พัฒนางานตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล 5) เพื่อสอดรับกับการดำเนินการจัดการความรู้ของ

หน่วยงานต่างๆ ในสถาบันฯ และนำองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้มามีใช้ในการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางและคุ้มค่า

จากความสำคัญของสมรรถนะที่สอดคล้องกับนโยบายของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของการศึกษาวิจัยสมรรถนะของครุคนตรีสาгал สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สำหรับใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์ การสรรหา คัดเลือก ผู้ที่บรรจุแต่งตั้ง ในตำแหน่งครุคนตรีสาгал และใช้วางแผนการพัฒนาสมรรถนะครุคนตรีสาгал ให้มีสมรรถนะตามสายงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษา ของสาขาวิชาคณตรีสาгал สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คำถามในการวิจัย

สมรรถนะของครุคนตรีสาгал สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วยสมรรถนะใดบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อกำหนดสมรรถนะของครุคนตรีสาгал สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยจะใช้เป็น แนวทาง กำหนดหลักเกณฑ์ การสรรหา คัดเลือก ผู้ที่บรรจุแต่งตั้ง ในตำแหน่งครุคนตรีสาгал และวางแผนการจัดโครงการหรือหลักสูตรอบรมเพื่อพัฒนาครุคนตรีสาгал สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ให้มีสมรรถนะตามสายงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงาน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ครู อาจารย์ และ นักศึกษา สาขาวิชาคณตรีศิลป์สาгал สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2554 ทั้ง รวมจำนวน 280 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา โดยศึกษาเกี่ยวกับความหมาย แนวคิด ทฤษฎี สมรรถนะ ทั่วไป สมรรถนะของครู และสมรรถนะ ของสำนักงานเลขานุการคุรุสภา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กระทรวงศึกษาธิการ (McClelland, 1973; Spencer & Spencer, 1993; Gross Randy, 1996; Richard Boyatzis, 1982; Mitrani, Dalziel และ Fitt, 1992; Dale & Hes, 1995; Gross, Randy L. 1996)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ตัวแปรที่ได้จากการสังเคราะห์ สมรรถนะจากการอนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ ของ McClelland (1973) สมรรถนะ ของครูของสำนักงานเลขานุการคุรุสภา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กระทรวงศึกษาธิการ และการกิจของครุคนตรีสาวก สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่จำเป็นจะต้องมีในการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้สามารถ ปฏิบัติงานให้ประสบผลลัพธ์

2. ครุคนตรีสาวก หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนวิชาคนตรีสาวก ในสังกัด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

3. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หมายถึง สถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ระดับอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านคนครรภ์นานาชาติ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และช่างศิลป์ สังกัด กระทรวงวัฒนธรรม

4. กระทรวงวัฒนธรรม หมายถึง หน่วยงานที่ดำเนินไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทย ซึ่งบูรณาการศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรมสู่ประชาชน เพื่อความภูมิใจในความเป็นไทยและ มีวิถีชีวิตที่ดีงาม บนพื้นฐานวัฒนธรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องสมรรถนะของครุคนตรีสาがら สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ศึกษาด้านค่าวาระกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตำรา เอกสาร งานวิจัย โดย กันค่าวาดานที่กำหนดประเด็นในแต่ละข้อดังนี้

ตอนที่ 1 เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competencies)

- 1.1 ความหมายของสมรรถนะ
- 1.2 แนวคิด ที่มาของสมรรถนะ
- 1.3 ประเภทของสมรรถนะ
- 1.4 การกำหนดสมรรถนะ
- 1.5 การแบ่งกลุ่มและการแบ่งระดับของสมรรถนะ
- 1.6 ประโยชน์ของสมรรถนะ

ตอนที่ 2 สมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับครุ และสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาคณตรี

- 2.1 สมรรถนะตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครุ

ตอนที่ 3 บริบทของสาขาวิชาคณตรีสาがら สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- 3.1 ความเป็นมาของสาขาวิชาคณตรีสาがら สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- 3.2 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- 3.3 ภารกิจของสาขาวิชาคณตรีสาがら สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับครุและสมรรถนะที่เกี่ยวข้อง กับสาขาวิชาคณตรีสาがら

ตอนที่ 1 เอกสาร ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency)

1.1 ความหมาย ของสมรรถนะ

สมรรถนะ หรือ สมรรถภาพ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Competency ความหมายของ สมรรถนะเป็นคำที่มีผู้ให้คำนิยามและความหมายไว้ต่างๆกันในพจนานุกรมของ The Concise Oxford Dictionary of Current English ได้นิยามความหมายของสมรรถนะ ว่า เป็น “ความสามารถที่ จะทำงาน มีความพอดีเพียงในการ ดำรงอยู่ อำนวย นักวิชาการ McClelland (1973) กล่าวว่า สมรรถนะหมายถึงคุณลักษณะของบุคคลที่เหมาะสมที่สุดสำหรับบทบาทในตำแหน่งงานนั้นและ ผู้ที่ให้ความหมายสอดคล้องคือ Ulrich, Brockbank, Yeung & Lake (1995), McLagan (1997) กล่าวว่า ว่า สมรรถนะเป็นความรู้ ทักษะ ความสามารถส่วนบุคคลด้วยมีเพื่อให้ทำงานสำเร็จ สอดคล้องกับ Good (1973) กล่าวว่า สมรรถนะหมายถึง ความสามารถในการประยุกต์เพื่อการปฏิบัติงานได้อย่าง พิเศษในสถานการณ์ใด ๆ และมีเทคนิคเฉพาะในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ Boyatzis (1982) กล่าวว่า สมรรถนะคือ ผลรวมของการรู้ ใจ อุปนิสัย ทักษะ ประเด็นของภาพลักษณ์ของตนหรือของสังคม หรือองค์ความรู้

นอกจากนี้ Hoge, Tondora, and Marrelli (2005 : 517) กล่าวว่า องค์ประกอบของ สมรรถนะ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Abilities) และบุคลิกลักษณะ ของแต่ละบุคคล (Person Characteristics) ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลลัพธ์ของการทำงานของการ ทำงานของบุคคลนั้น ๆ เป็นบทบาทหรือความรับผิดชอบซึ่งสัมพันธ์กับผลงานและสามารถวัดค่า เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานและสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกอบรม

ทั้งนี้ในปัจจุบันแนวคิดเรื่องสมรรถนะเป็นแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ จึงมีหน่วยงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ได้ทำการศึกษา ค้นคว้าและวิจัย ดังนั้นจึงมีผู้ที่สรุป ความหมายของสมรรถนะของนักวิชาการ ไว้อย่างหลากหลายดังนี้ ระวีกา หอมเศรษฐี (2549 : 48) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารระดับกลางในระบบราชการไทย จากการศึกษาค้นคว้าความหมายของ สมรรถนะ ได้สรุปความหมายสมรรถนะว่าสมรรถนะหมายถึง คุณลักษณะของบุคคลทั้งที่ม่องเห็น และมองเห็น ได้ยาก จะส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งสามารถใช้คุณลักษณะดังกล่าว พยายกรณ์ถึงระดับของผลงานที่เกิดขึ้น ส่วนสุเมธ งานกนก (2549:53) ได้สรุปความหมายของ สมรรถนะของนักวิชาการ ดังนี้ Sullivan : & McIntosh.(1995); Buford & Lindner. (2002); เดชา เดชะะวัฒน์ ไพศาล.(2543); ศิริชัย กาญจนวงศ์ (2546) โดยสรุปว่า สมรรถนะ หมายถึง ทักษะ ความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะของบุคลากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเฉพาะ และเป็นคัชชีนบั่งชี๋ในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะของนักวิชาการตั้งกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถนะคือ คุณลักษณะ เชิงพฤติกรรมที่บุคคลในองค์กรจำเป็นจะต้องมี ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ที่รับผิดชอบ ลักษณะเชิงพฤติกรรมนี้ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ อื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ

1.2 แนวคิด ที่มาของสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหรือขีดความสามารถในการทำงาน (Competency) เกิดขึ้น ในช่วงต้นของศตวรรษที่ 1970 โดยนักวิชาการชื่อ David McClelland ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยว่า ทำไนบุคลากรที่ทำงานในตำแหน่งเดียวกันจึงมีผลงานที่แตกต่างกัน McClelland จึงทำการศึกษาวิจัย โดยแยกบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีออกจากบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานพอใช้ แล้วจึงศึกษาว่า บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีผลการทำงานที่แตกต่างกันอย่างไร ผลการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า สมรรถนะ (Competency) (จริประภา อัครบรรพ, 2549 : 58) และ ในปี ค.ศ. 1973 McClelland ได้เขียนบทความวิชาการเรื่อง “Testing for Competence rather than Intelligence” ซึ่งถือเป็นจุดกำเนิดของแนวคิดเรื่องสมรรถนะที่สามารถอธิบายบุคลิกลักษณะของคน ว่าเปรียบเสมือนกับภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg)

ภาพที่ 1 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (iceberg model) ที่มาของ competency ตามแนวคิดของ David C. McClelland

ซึ่งอธิบายว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบได้กับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่ายและพัฒนาได้ง่าย คือ ส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่บุคคลมีอยู่ และส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้ผิวน้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ อุปนิสัย ภารลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมาก และเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ ซึ่งอธิบายในตัวแบบภูเขาน้ำแข็ง คือ ทั้งความรู้ ทักษะ/ความสามารถ (ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ) และคุณลักษณะอื่น ๆ (ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ) ของบุคคลนั้น ๆ (สุกัญญา, 2549:11-12)

จากที่มาของสมรรถนะบุคคลสำคัญคือ David C.McClelland ซึ่งเป็นผู้ที่เริ่มต้นแนวคิดทำให้นักการศึกษาและนักวิชาการได้นำวิธีการของ David C.McClelland มาเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องสมรรถนะในเวลาต่อมาอย่างมาก

1.3 ประโยชน์ของสมรรถนะ

ประโยชน์ของสมรรถนะคือ เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่นำมาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบหรือ วางแผนในการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลขององค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินขององค์กร และนำมาใช้กับการบริหาร ทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร กล่าวคือ เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหาร ทรัพยากรบุคคลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นมาตรฐานการแสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสร้างและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน ผลงานคุณภาพ (2547 : 11-16) กล่าวถึงประโยชน์ของสมรรถนะไว้วังนี้

1. ช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ การกิจ และกลยุทธ์ขององค์การ (Core Competency) นั้นจะช่วยในการสร้างกรอบแนวคิด พฤติกรรม ความเชื่อ ทัศนคติของคนในองค์การให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ การกิจและกลยุทธ์ขององค์การ

2. การสร้างวัฒนธรรมองค์การ (Corporate Culture) เนื่องจากบุคลากรอยู่ในองค์การมานานจะสร้างวัฒนธรรมองค์การขึ้นมาเอง โดยธรรมชาติ ซึ่งวัฒนธรรมองค์การที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาตินี้ อาจจะมีบางอย่างสนับสนุนหรืออธิบายหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การดังนี้ competency จึงมีประโยชน์ต่อการกำหนดวัฒนธรรมองค์การดังนี้

2.1 ช่วยสร้างกระบวนการแสดงออกทางพฤติกรรมของคนในองค์การโดยรวมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.2 ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 ช่วยให้เห็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในภาพรวมขององค์การได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.4 ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดวัฒนธรรมองค์การตามธรรมชาติที่ไม่พึงประสงค์ได้

3. เป็นเครื่องมือในการบริหารด้านทรัพยากรมนุษย์ ดังนี้

3.1 การคัดเลือกบุคลากร (recruitment) มีประโยชน์ดังนี้

1) ช่วยให้การคัดเลือกคนเข้าทำงานถูกต้องมากขึ้น เพราะคนบางคนเก่ง มีความรู้ความสามารถสูง ประสบการณ์ดี แต่อาจจะไม่เหมาะสมกับลักษณะการทำงานในตำแหน่งนั้น ๆ หรือไม่เหมาะสมกับลักษณะของวัฒนธรรมองค์การก็ได้

2) นำไปใช้ในการออกแบบตำแหน่งหรือแบบทดสอบ

3) ลดการสูญเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการทดลองงาน

4) ช่วยลดการสูญเสียเวลาและทรัพยากรในการพัฒนาฝึกอบรมพนักงานใหม่ที่มีความสามารถไม่สอดคล้องกับความต้องการของตำแหน่งงาน

5) ป้องกันความผิดพลาดในการคัดเลือก เพราะหากครั้งที่ผู้ทำหน้าที่คัดเลือกมีประสบการณ์น้อย ตามผู้สมัครไม่ทัน พูดง่าย ๆ ก็คือโคนผู้สมัครหลอกกันนั่นเอง

3.2 การพัฒนาและฝึกอบรม (Training & Development) มีประโยชน์ดังนี้

1) นำมาใช้ในการจัดทำเส้นทางความก้าวหน้าในการพัฒนาและฝึกอบรม (training road map)

2) ช่วยให้ทราบว่าผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ จะต้องมีความสามารถเรื่องอะไรบ้าง และซ่องว่าง (training gap) ระหว่างความสามารถที่ตำแหน่งต้องการกับความสามารถที่เขามีจริง ห่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาความสามารถส่วนบุคคล (Individual Development Plan) ต่อไป

3) ช่วยในการวางแผนการพัฒนาผู้ดำรงตำแหน่งให้สอดคล้องกับเส้นทาง

ความก้าวหน้าในอาชีพ ด้วยการนำเอาสมรรถนะ ของตำแหน่งงานที่สูงขึ้นไปมาพัฒนาบุคลากรใน ขณะที่เขายังดำรงตำแหน่งงานที่ต่ำกว่า

3.3 การเลื่อนระดับปรับตำแหน่ง(Promotion) มีประโยชน์ดังนี้

1) ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งหรือระดับที่สูงขึ้น โดยพิจารณาทั้งในเรื่องของความสามารถในงาน (Technical Competencies) และความสามารถ ทั่วไป (General Competencies) เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านระบบ การคิด

2) ช่วยป้องกันความผิดพลาดในการเลื่อนระดับปรับตำแหน่งให้แก่คนที่มี ความสามารถ

3.4 การโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ (Rotation) มีประโยชน์ดังนี้

1) ช่วยให้ทราบว่าตำแหน่งที่จะย้ายไปนั้น จำเป็นต้องมี สมรรถนะอะไรบ้าง แล้วผู้ที่ย้ายไปมีหรือไม่มีสมรรถนะนั้นๆ

2) ช่วยลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน เพราะถ้าข้ามคนที่มีสมรรถนะ ไม่ เหมาะสมไป อาจจะทำให้เสียทั้งงานและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน

3.5 การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance appraisal) มีประโยชน์ดังนี้

1) ช่วยให้ทราบว่า สมรรถนะเรื่องใดที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถ ปฏิบัติงานได้สูงกว่าผลงานมาตรฐานทั่วไป

2) ช่วยในการกำหนดแผนพัฒนาความสามารถส่วนบุคคล

3.6 การบริหารผลตอบแทน (Compensation) มีประโยชน์ดังนี้

1) ช่วยในการกำหนดอัตราเงินเดือนที่fair ให้รับตอบแทนที่ เหมาะสมกับระดับความสามารถ ไม่ใช่กำหนดอัตราจ้างเริ่มต้นด้วยคุณวุฒิการศึกษาเหมือนอดีต ที่ผ่านมา

2) ช่วยในการจ่ายผลตอบแทนตามระดับความสามารถที่เพิ่มขึ้น ไม่ใช่จ่าย ผลตอบแทนตามอายุงานหรือจำนวนปีที่ทำงานเพิ่มขึ้นเหมือนสมัยก่อน

จากประโยชน์ของสมรรถนะข้างต้นนี้ สิ่งที่เป็นประโยชน์สำคัญของสมรรถนะคือการ นำไปใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้แก่การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนา บุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความสามารถก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอด ตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถพัฒนาองค์กร ให้มีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 ความหมายสมรรถนะของครู

สมรรถนะหรือ สมรรถภาพของครูนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

สุวัฒ์ นิยมค้า (2531:54) ให้ความหมายของ สมรรถภาพครู ว่าหมายถึง ความรู้ หรือ ความสามารถที่ครูผู้สอนจะต้องมีอย่างเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ และการกิจที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง สมรรถภาพนี้อาจจะเป็นด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติและการทำให้ผู้เรียนเกิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

ขวัญหงູງ ศรีประเสริฐภาพ (2543:4) สมรรถภาพครู หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติซึ่งครูกาวมี เพื่อปฏิบัติหน้าที่การสอนให้มีผลต่อการพัฒนา คุณภาพของนักเรียนทั้งด้าน สติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย

กิตตมा บุญชุม (2543:7) นอกจากนี้ สมรรถภาพครู หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในด้านทักษะ มโนคติ เจตคติ ที่ครูกาวมีไว้ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่การงานอย่างมี ประสิทธิภาพ และส่งผลช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา

คอคส์ (Dodd 1973) ได้ให้นิยามสมรรถภาพครูหมายถึงเจตคติ ความเข้าใจ ทักษะและ พฤติกรรมของครูที่จะเอื้ออำนวยความเจริญของงานของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

โโคเกอร์ (Coker 1976:54) ให้คำนิยามว่า สมรรถนะของครู หมายถึง ความสามารถของ ครูในการแก้ปัญหาที่ประสบ ครูที่สามารถแก้ปัญหาได้ ๆ เพียงด้านเดียว ก็แสดงว่ามีสมรรถภาพใน ด้านนั้น ครูที่มีสมรรถภาพสูงจึงหมายถึง ครูที่ประสบผลสำเร็จในการแก้ปัญหาทุกด้าน

มิลเลอร์ (Miller 1976:4-11) ได้กล่าวถึงสมรรถนะของครูที่จำเป็นต้องมี คือ

1. เชี่ยวชาญในวิชาที่สอน
2. มีความเชี่ยวชาญดียืนในเทคนิคการสอน
3. เป็นแหล่งความรู้และความคิดสร้างสรรค์
4. มีความรู้ และมีความประสงค์ที่จะประเมินวิธีดำเนินการ
5. มีความใฝ่สอน
6. มีความสามารถในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับบุคคลอื่น

สมรรถภาพครู

ส่วนเรื่องสมรรถภาพของครูนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

สุวัฒ์ นิยมค้า (2531:54) ให้ความหมายของ สมรรถภาพครู ว่าหมายถึง ความรู้ หรือ ความสามารถที่ครูผู้สอนจะต้องมีอย่างเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ และการกิจที่กำหนดไว้อย่าง

แท้จริง สมรรถภาพนี้อาจจะเป็นด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติและการทำให้ผู้เรียนเกิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

ขวัญญิง ศรีประเสริฐภาค (2543:4) สมรรถภาพครู หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติซึ่งครูก็ควรมี เพื่อปฏิบัติหน้าที่การสอนให้มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทั้งด้าน สติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย

กิตตมा บุญชุม (2543:7) นอกจากนี้สมรรถภาพครู หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในด้านทักษะ มโนคติ เจตคติ ที่ครูก็ควรพึงมีไว้ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่การงานอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา

คอคส์ (Dodd 1973) ได้ให้นิยามสมรรถภาพครูหมายถึงเจตคติ ความเข้าใจ ทักษะและพฤติกรรมของครูที่จะเอื้ออำนวยความเริ่มต้นของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

โคลเกอร์ (Coker 1976:54) ให้คำนิยามว่า สมรรถภาพของครู หมายถึง ความสามารถของครูในการแก้ปัญหาที่ประสบ ครูที่สามารถแก้ปัญหาได้ ๆ เพียงด้านเดียว ก็แสดงว่ามีสมรรถภาพในด้านนั้น ครูที่มีสมรรถภาพสูงเชิงหมายถึง ครูที่ประสบผลสำเร็จในการแก้ปัญหาทุกด้าน

มิลเลอร์ (Miller 1976:4-11) ได้กล่าวถึงสมรรถภาพของครูที่จำเป็นต้องมี คือ

1. เชี่ยวชาญในวิชาที่สอน
2. มีความเชี่ยวชาญดีเยี่ยมในเทคนิคการสอน
3. เป็นแหล่งความรู้และความคิดสร้างสรรค์
4. มีความรู้ และมีความประสงค์ที่จะประเมินวิธีดำเนินการ
5. มีความใคร่สอน
6. มีความสามารถในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับบุคคลอื่น

ดังนั้น สมรรถภาพของครู หมายถึง ความสามารถของครูซึ่งแสดงออกในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติและบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน การอบรม การแนะนำ การปกครอง การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อให้นักเรียน มีพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

ตอนที่ 3 ตัวแปรสมรรถนะของครู

ตัวแปรสมรรถนะของครูที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะของครู โดยสำนักงานเลขานุการคุรุสภา. (2549 :21-24) ประกอบด้วย

1.1 ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู

1) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมาย

ได้อย่างถูกต้อง

2) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

3) สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

1.2 ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร

1) สามารถวิเคราะห์หลักสูตร

2) สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ได้อย่างหลากหลาย

3) สามารถประเมินหลักสูตร ได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

4) สามารถจัดทำหลักสูตร

1.3 การจัดการเรียนรู้

1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค

2) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

3) สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน และ จำแนกระดับการเรียนรู้ ของผู้เรียนจากการประเมินผล

1.4 จิตวิทยาสำหรับครู

1) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

2) สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน

3) สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4) สามารถส่งเสริมความสนใจและความสนใจของผู้เรียน

1.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา

1) สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง

2) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

1.6 การบริหารจัดการในสถานศึกษา

- 1) มีภาวะผู้นำ
- 2) สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน
- 3) สามารถสื่อสาร ได้อย่างมีคุณภาพ
- 4) สามารถในการประสานประโภชน์
- 5) สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

1.7 การวิจัยทางการศึกษา

- 1) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 2) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

- 1) สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
- 2) สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
- 3) สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.9 ความเป็นครู

- 1) รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน
- 2) อดทนและรับผิดชอบ
- 3) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 4) มีวิสัยทัศน์
- 5) ศรัทธาในวิชาชีพครู
- 6) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

2. สมรรถนะโดยทั่วไปของครูช่าง โดยศูนย์อาชีวศึกษามหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ (The Center for Vocational Education, Ohio State University) ได้สรุปสมรรถนะของครูช่างที่พึงประสงค์เอาไว้ 10 ข้อ ดัง ต่อไปนี้ (ชนา กสิการ์, 2530 : 11-15)

- 2.1 การวางแผนพัฒนาและประเมินผลโครงการ
- 2.2 การวางแผนการเรียนการสอน
- 2.3 การดำเนินการเรียนการสอน
- 2.4 การวัดผล
- 2.5 การจัดการค้านการเรียนการสอน
- 2.6 การแนะแนว
- 2.7 การสร้างความสัมพันธ์อันดีให้มีขึ้นระหว่างสถานศึกษาและชุมชน

- 2.8 การจัดองค์การนักศึกษาด้านวิชาชีพ
- 2.9 การดำรงบทบาทในงานพัฒนาวิชาชีพ
- 2.10 การประสานการจัดการศึกษาและฝึกอาชีพร่วมกับภาคเอกชน

3. สมรรถนะของครุวิทยาศาสตร์

สูนันท์ สังข์อ่อน ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ที่สอนคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถภาพสำหรับครุวิทยาศาสตร์ ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547:86-87)

- 3.1 ด้านเนื้อหาและธรรมชาติวิทยาศาสตร์
- 3.2 ด้านทักษะการสอนวิทยาศาสตร์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3.3 ด้านหลักสูตร
- 3.4 ด้านการวัด ประเมินผลและการวิจัย
- 3.5 ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสารสนเทศ
- 3.6 ความเข้าใจในบริบทของวิทยาศาสตร์และบริบทสังคม
- 3.7 การพัฒนาสู่วิชาชีพ
- 3.8 ด้านคุณธรรม จรรยาบรรณครุ

4. สมรรถนะของครุอาชีวะ โดยสถาบันศึกษาแห่งรัฐบาลกลางสหราช (The Federal Board of Vocational Education) ได้เสนอแนะเอาไว้ ในปี 1923 ว่า ครุอาชีวศึกษาควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 4.1 เป็นผู้มีความเมตตากรุณา เห็นอกเห็นใจ นักศึกษาชาย-หญิง
- 4.2 มีความคิดอ่านที่จะจัดการกับสถานการณ์อย่างมาก ได้อย่างหลักแหลม
- 4.3 เป็นผู้มองโลกในแง่ดี มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงในการดำเนินชีวิตในสังคมที่ซับซ้อนนี้
- 4.4 เป็นผู้มีนิสัยช่างสังเกตเฉียบแหลม และมีทัศน์ที่กว้าง ไกล
- 4.5 มีกิจนิสัยและบุคลิกลักษณะมาตรฐาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม และครุอาชีวศึกษาควรจะมีสมรรถนะเพิ่มเติมทางด้าน
- 4.6 ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพที่สอน
- 4.7 ประสบการณ์ในการทำงานในสาขาวิชาชีพ
- 4.8 มีความเข้าใจในสภาพสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจของสถานศึกษาแห่งนั้น
- 4.9 มีความสามารถในการสอนอันเป็นทักษะในอาชีพที่สำคัญยิ่ง

ศูนย์วิจัยอาชีวศึกษาสหศรีสุโขเมริกาได้เสนอแนะว่า ครุฑ์ที่เชี่ยวชาญ ควรมี

4.10 ความสามารถที่จะชูงในนักศึกษา

4.11 มีความรู้และความเข้าใจในดุคุณภาพหมายของการอาชีวศึกษา

4.12 มีประสบการณ์ในทักษะเฉพาะของสาขาวิชาที่สอน

4.13 มีความรู้และความเข้าใจในหลักการพื้นฐานของการเรียนรู้

4.14 มีความสามารถที่จะอธิบายข้อความรู้ด้านทฤษฎี

4.15 มีความสามารถที่จะสาธิตทักษะที่จะถ่ายทอด

4.16 มีความรู้และความเข้าใจในทฤษฎีของวิชาสัมพันธ์กับสาขาที่รับผิดชอบ

และควรต้องมี

4.17 ความรู้และความเข้าใจในประวัติศาสตร์การจัดการศึกษา

4.18 ความรู้และความเข้าใจในการบริหาร ชนิดและตำแหน่งขององค์กรสังคม

4.19 มีความรู้และความเข้าใจในการเก็บรักษาสติและจัดทำรายงาน (Center on ETE,

1978 : 11-12)

ตอนที่ 4 สมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับคนครี

สมรรถนะที่เกี่ยวกับคนครี ชั้นกร. ต. เทียนประเสริฐ (2551:20-25) ได้ศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

1. สมาคมโรงเรียนคนครีแห่งชาติ (The National Association of Schools of Music: NASM) ได้กำหนดเป้าหมายของผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางคนครีศึกษาไว้ 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการปฏิบัติ (Performance)

1.1 ปฏิบัติเครื่องดนตรีหลักอย่างน้อย 1 ชิ้น ในระดับใช้ทักษะเทคนิคคลปีน

1.2 เข้าใจในขอบเขตการแสดงเครื่องมือหลักและสามารถที่จะปฏิบัติย่างดี

1.3 มีความสามารถที่จะปฏิบัติเครื่องที่เห็นด้วยความคล่องแคล่ว (Read at sight)

1.4 มีความรู้และทักษะเพียงพอในการทำงานเป็นผู้นำการแสดงคนครี(Musical Interpretation) มีทักษะการจัดการฝึกซ้อมและทักษะของการอ่านวายเพลง

1.5 มีความสามารถในการเล่นคีย์บอร์ดและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติเครื่องคนครีชั้น

ชั้น (Secondary Performance Areas)

1.6 มีการพัฒนาคุณภาพศิลป์ ทักษะเทคนิคในการเล่นร่วมวงกับผู้อื่น

2. ด้านทักษะการฟังและการวิเคราะห์ (Aural Skills and Analysis)

2.1 ให้เข้าใจองค์ประกอบพื้นฐาน (Common Elements) และการจัดการรูปแบบคนครี โดยใช้ความสามารถนี้ในการวิเคราะห์จากการฟัง การเห็น และจากการบรรเลง

2.2 มีความเข้าใจรูปแบบจากกระบวนการ และ โครงสร้างทางคณตรีเพียงพอที่จะใช้ในการประพันธ์เพลง งานวิชาการคณตรี วิธีการสอนและอธิบายถ่องประวัติศาสตร์คณตรีเป็นไปตาม เครื่องมือที่เลือกเรียน

2.3 มีความสามารถในการถ่ายทอดคณตรีโดยรวม ประวัติวัฒนธรรมและลีลีในบริบทที่เกี่ยวข้อง

2.4 มีสมรรถนะขั้นก้าวหน้าที่จะผลิตงานและวิเคราะห์งานคณตรีต่างๆ ใน菘คนที่ เป็นตัวของตัวเอง

2.5 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีทางคณตรีและรูปแบบการประพันธ์ทั้งงานจาก การเลียนแบบงานดั้งเดิม รวมทั้งมีประสบการณ์การใช้เครื่องคณตรีที่ใช้ไฟฟ้าและไม่ใช้ (Acoustic and electronic Media) และมีพื้นฐานในสุนทรียภาพและบริบททางวัฒนธรรมในงานที่นำเสนอ

3. การประพันธ์และการดันสด (Composition and Improvisation)

3.1 มีทักษะพื้นฐานดีพอในการสร้างงานใหม่หรือสร้างงานจากแหล่งดั้งเดิมโดยไม่ได้มี การตระเตรียมมาก่อน

3.2 มีความสามารถในการประพันธ์ การดันสดหรือทั้ง 2 อันดับในระดับพื้นฐานหรือมากกว่าในการใช้ภาษาทางคณตรี เช่นการเลียนแบบ (Imitation) ลีลีคณตรีแบบต่างๆ การดันสด จากแนวทางที่กำหนดล่วงหน้า การสร้างสรรค์งานใหม่จากที่ประพันธ์เดิม การทดลองใช้เสียงคณตรี จากแหล่งเสียงต่างๆ และทำการเปลี่ยนแปลงคณตรีให้เหมาะสมในหลายๆ วิธี ที่ไม่ใช่แบบประเพณีปฏิบัติ (Manila ting the Common Elements in Non – traditional)

4. ประวัติเพลงที่พร้อมแสดงออก (History and Repertory)

4.1 มีพื้นฐานความรู้ประวัติศาสตร์คณตรีถึงบุคปัจจุบัน

4.2 มีความคุ้นเคยการทำเพลงที่พร้อมออกแสดง นักศึกษาทุกคนจะต้องมีความรอบรู้ใน แขนงคณตรีที่กวางขึ้นโดยศึกษาเกี่ยวกับการเล่นแสดงเดี่ยว (Recitals) เป็นวง (Concert) อุปรากร (Opera) และการใช้คณตรีในการพยนต์รวมทั้งการแสดงสาขาอื่นๆ

5. เทคโนโลยี (Technology)

5.1 ทำความเข้าใจการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนงานคณตรี

5.2 ทำงานคณตรีโดยใช้เทคโนโลยีข้อมูลเฉพาะงาน

6. การสังเคราะห์ (Synthesis)

6.1 นักศึกษาต้องสามารถทำงานได้และแก้ไขปัญหาได้อย่างอิสระ โดยรวมความสามารถทางคณตรีทั้งหมด ได้แก่ การปฏิบัติ การฟัง การพูดและการมองเห็น การประพันธ์ การดันสด และ การเตรียมการแสดง

6.2 รูปแบบการจัดลินคุณค่าทางดนตรี

6.3 ต้องรอบรู้ในการใช้เครื่องมือมีความครอบคลุมเนื้อหารของการแสดง รวมทั้งคนตรี โลกที่หลากหลายวัฒนธรรมกับคนตรีของตน

6.4 เข้าใจพื้นฐานระหว่างความสัมพันธ์กับความเกี่ยวพันทั่วถูกทางวิชาชีพต่างๆ ในการริเริ่มโครงการทางดนตรี

2. มหาวิทยาลัยพรีเมียร์ สेटท (Plymouth State University) ได้วางเป้าหมายในการเตรียม

นักศึกษาเพื่อไปสอนคนตรีตั้งแต่ขั้นอนุบาลจนถึงเกรด 12 โดยจะสอนเรื่องการขับร้อง การปฏิบัติ ดนตรี และการศึกษาดนตรีทั่วไป นักศึกษาทุกคนจะต้องได้รับการเสริมสร้างให้มีสมรรถนะ 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านทฤษฎี (Theory) นักศึกษาทุกคนต้องแสดงความสามารถเกี่ยวกับ

การอ่านดนตรี (Music Reading)

การฟังโสด (Ear Training)

การดันสด (Improvisation)

พื้นฐานคำศัพท์ทางดนตรี (Fundamental Music Vocabulary)

การประสานเสียงรวมทั้งการเขียนแยกแนวและการประพันธ์ (Harmony including Part-writing and Composition)

2. ด้านประวัติศาสตร์และวรรณคดีดนตรี (History and Literature)

นักศึกษาต้องสามารถแสดงและเข้าใจพัฒนาการของดนตรีในยุคต่างๆ บทบาทหน้าที่ ของดนตรีในวัฒนธรรมอดีตและวัฒนธรรมร่วมสมัย

3. ด้านปฏิบัติดนตรี (Performance)

นักศึกษาจะต้องพัฒนาและสามารถแสดงทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับ มาตรฐานที่อาชีพนักการศึกษาดนตรีต้องการ

4. ด้านเทคนิค (Technique)

นักศึกษาจะต้องมีความสามารถด้านการใช้เทคนิคเพื่อการปฏิบัติขับร้อง บรรเลงเครื่อง ดนตรีประเภทเครื่องสาย เครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง เครื่องประกอบจังหวะ และเปียโน และ/หรืออ吉itar ฯ

5. ด้านการอ่านวายเพลง

นักศึกษาต้องมีความสามารถในการปรับปรุงและอ่านวายเพลงในวงขับร้องประสานเสียง และ/หรือวงดนตรีบรรเลง ด้วยการใช้ความรู้หรือทักษะเพื่อทำงานในวงดนตรีประจำโรงเรียน

6. ด้านวิธีการและสาระ (Method and Materials)

นักศึกษาจะต้องแสดงความรับรู้ในการพัฒนาหลักสูตร ตามปรัชญาการศึกษาคนตระเพื่อนำพาและสามารถบริหาร โปรแกรมคนตระให้มีประสิทธิผล

7. ด้านการฝึกงาน (Practicum)

นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมฝึกประสบการณ์สังเกตการณ์สอน และการทำงานในชั้นเรียนระดับประถมและมัธยม โดยสามารถสอนและบริหารชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่วิชาชีพต่อไป

3. มาตรฐานชาติสำหรับการศึกษาคนตระของประเทศไทย สหราชอาณาจักรและมาตราค่ามาตรฐานชาติสำหรับการศึกษาคนตระ (MENC) ได้กำหนดสิ่งที่นักเรียนในโปรแกรมคนตระ ควรต้องมีสมรรถนะ ดังนี้

1. ร้องเพลง (Singing) เดี่ยวและร่วมกับคนอื่น เตรียมการแสดงที่หลากหลาย
2. เล่นเครื่องดนตรี (Performance on instruments) ทั้งเดี่ยวและร่วมกับคนอื่น มีการแสดงดนตรี

หลายรูปแบบ

3. ค้นสอดทำนอง (Improvising melodies) แปรทำนอง (Variation) และเล่นคลอประกอบ (Accompaniments)

4. ประพันธ์และเรียบเรียงคนตระ (Composing and arranging)
5. อ่านและบันทึกคนตระ (Reading and Notating Music)
6. ฟังวิเคราะห์และบรรยายคนตระ (Listening, analyzing and describing music)
7. วัดและประเมินผลคนตระ (Evaluating music)
8. เข้าใจความสัมพันธ์คนตระและศิลปะแขนงอื่นๆ และสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ
9. เข้าใจคนตระในเรื่องของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 บริบทของสาขาวิชานตรีสาгал สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

3.1 ความเป็นมาของสาขาวิชานตรีสาгал สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สาขาวิชานตรีสาгал สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีวิัฒนาการจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ เดิมมีชื่อว่า “ โรงเรียนนาฏศิลป์ศึกษา ” เปิดสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2477 นับเป็นสถาบันของชาติแห่งแรกที่ให้การศึกษา ทั้งวิชาสามัญและวิชาศิลปะ ขึ้นอยู่กับกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ก่อตั้งโรงเรียนนี้คือ พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากร ต่อมาเมื่อ พ.ศ.2478 ทางการมีความประสงค์ที่จะให้วิชาศิลปะทางโขน-ละครบ และคนตีนารวมอยู่ในสังกัดเดียวกัน จึงได้โอนครุภารย์ทางนาฏศิลป์และศิลป์ศึกษาไป กับศิลปินประจำราชสำนักของพระมหาภัตtri รวมทั้งเครื่องดนตรี เครื่องโขน เครื่องละครของหลวงบางส่วนจากกระทรวงวัง ให้มาสังกัดกรมศิลปากร กรมศิลปากรจึงได้แก้ไขปรับปรุงการศึกษาของโรงเรียนนาฏศิลป์ศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2478 ได้มีคำสั่งตั้งโรงเรียนศิลปากร สอนวิชาช่างปืน ช่างเย็บ และช่างรักขึ้นอยู่กับกรมศิลปากร และให้โรงเรียนนาฏศิลป์ศึกษาไปร่วมเป็นแผนกหนึ่งของโรงเรียน ศิลปากร เรียกชื่อเฉพาะแผนกนี้ว่า “ โรงเรียนศิลปากรแผนกนาฏศิลป์ ” ให้การศึกษาวิชาศิลปะทางดนตรี ปีพาทย์ และละครแต่ยังไม่มีโขน ต่อมาวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ.2485 ได้ยุบกองโรงเรียนและให้ “ แผนกช่าง ” ของโรงเรียนศิลปากรไปเข้าอยู่กับมหาวิทยาลัยศิลปากร และโอนกรมศิลปากรไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2485 กรมศิลปากรปรับปรุงกองศิลป์ศึกษาเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นกองการสังคีต และโอนแผนกนาฏศิลป์จากโรงเรียนศิลปากรเข้าอยู่กับกองการสังคีต เปลี่ยนเป็น “ โรงเรียนสังคีตศิลป์ ” ขึ้นอยู่กับแผนกนาฏศิลป์ แต่เนื่องจากอุปสรรคและสังคมโลกครั้งที่ 2 รวมทั้งราชการ ได้คืนสถานที่ไปใช้ราชการอย่างอื่น ระหว่าง พ.ศ.2485-2487 การศึกษาของโรงเรียนสังคีตศิลป์จึงหยุดชะงักไปชั่วระยะหนึ่ง พ.ศ.2488 หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 นายกรัฐมนตรีบัญชาให้ แก้ไขปรับปรุงการศึกษาของโรงเรียนสังคีตศิลป์ใหม่และเปลี่ยนชื่อเป็น “ โรงเรียน นาฏศิลป์ ” เมื่อเปิดโรงเรียนนาฏศิลป์ปี พ.ศ.2488 มีนักเรียนเก่าเหลืออยู่ในโรงเรียนสังคีตศิลป์ จำนวน 33 คน เป็น นักเรียนหญิงทั้งสิ้น จึงเปิดรับสมัครนักเรียนชายเข้าฝึกหัดโขน จำนวน 60 คน นับแต่นั้นมา โรงเรียนนาฏศิลป์ก็ขยายการศึกษาทั้งนาฏศิลป์ศึกษาไทยและสาгал กองการสังคีตมาเข้าอยู่กับกอง ศิลปศึกษา และได้รับการยกฐานะให้เป็น “ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ” เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2515

ในปีการศึกษา 2519 ได้ขยายการศึกษางานถึงระดับปริญญาตรี โดยสมทบทั้งสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในคณะนาฏศิลป์และศิลป์ศึกษา รับศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง เข้าศึกษาต่ออีก 2 ปี ได้รับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศย.บ.) ต่อมาในปี

การศึกษา 2541 กรมศิลปากร ได้จัดตั้ง “สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ขึ้น โดยจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีด้านช่างศิลป์ นาฏศิลป์ ครุย่างศิลป์ ทั้งไทยและสากล รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับนานาชาติปั้นสูง เข้าศึกษาต่ออีก 2 ปี ในคณะศิลปปาน្តุครุย่างค์ และคณะศิลปศึกษา

จากการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาของวิทยาลัยนานาชาติปั้นเดิมที่สังกัดสถาบันนานาชาติครุย่างศิลป์ กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อมีการปฏิรูประบบราชการปีพุทธศักราช 2545 วิทยาลัยนานาชาติปั้นเดิมทุกแห่งจึงต้องโอนไปสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ตั้งแต่วันที่ 9 ตุลาคม 2545 เรวดี สกุลพาณิชย์ (2542:119) กล่าวถึง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ว่าเป็นส่วนราชการในสังกัดกรมศิลปากรฉบับที่ 2 พ.ศ. 2541 สำหรับนามของสถาบันนั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานนามว่าสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีอำนาจจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านช่างศิลป์ นาฏศิลป์และครุย่างค์ทั้งไทยและสากล สอดคล้องกับ ศุภชัย จันทร์สุวรรณ.(2545:108) ที่กล่าวถึงระบบการจัดการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ว่าเปิดสอนระดับระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) หลักสูตรศิลปะบัณฑิต (ศ.บ.) และหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต(ศย.บ.) ใน 3 คณะวิชา ดังนี้ คณะศิลปะวิจิตร คณะศิลปะนานาชาติครุย่างค์ คณะศิลปศึกษา มี 12 สาขาวิชา หลักสูตรทั้ง 12 หลักสูตรของสถาบัน ได้ผ่านการเห็นชอบโดยคณะกรรมการสถาบันและทบทวนมหาวิทยาลัย บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้ง 12 หลักสูตร ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและได้รับการรับรองและการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูจากคณะกรรมการข้าราชการครู

จากรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านการปฏิรูปการศึกษา ของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา กรมศิลปากร (2544:1) ได้กล่าวว่า ได้แต่งตั้งคณะทำงาน 8 คณะเพื่อดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักการและมีประสิทธิภาพ ได้ดำเนินการจัดระบบการศึกษามีทั้งขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา (ต่ำกว่าปริญญาตรี) ตลอดจนการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยยึดแนวทางตามที่ได้รับการวิเคราะห์จากคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้การจัดการศึกษาของวิทยาลัยนานาชาติปั้นเดิมเป็นการจัดการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านช่างศิลป์ นาฏศิลป์และครุย่างค์ทั้งไทยและสากล ตลอดจนศิลปะวัฒนธรรม เป็นอำนาจหน้าที่ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยตรง ส่วนวิทยาลัยนานาชาติปั้นเดิม อำนาจการบริหารการศึกษาตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา(ต่ำกว่าปริญญาตรี) มีหน้าที่จัดการศึกษา อบรม วิจัย ทำนุบำรุง รักษา ศึกษา กันควรตลอดจนการให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ศิลปะวัฒนธรรมด้านนานาชาติปั้นเดิม ซึ่งคณะกรรมการด้านหลักสูตร วัดผล

ประเมินผลและเทียบโฉน ของกรมศิลปากร (ม.ป.ป. : 2) ได้ก้าวถึงการจัดการศึกษาของ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามโครงสร้างหลักสูตร แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. การจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน
  - 1.1 หลักสูตรภาษาศิลป์ชั้นต้น (ม.1 ถึง ม. 3)
  - 1.2 หลักสูตรภาษาศิลป์ชั้นกลาง (ปวช.1 ถึง ปวช.3)
  - 1.3 หลักสูตรศิลปกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. 1 ถึง ปวช. 3)
2. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ต่อกว่าปริญญาตรี)
  - 2.1 หลักสูตรภาษาศิลป์ชั้นสูง
  - 2.2 หลักสูตรศิลปกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
3. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ระดับปริญญาตรี)
  - 3.1 หลักสูตรศิลปบัณฑิต (ต่อเนื่อง)
  - 3.2 หลักสูตรศิลปะบัณฑิต (4, 5 ปี)

จึงสรุปได้ว่าวิทยาลัยภาษาศิลป์ปัจจุบัน มีจัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา โดยจัดการศึกษาในวิชาสามัญและวิชาศิลปะการแสดง ภาษาศิลป์ ครุย่างศิลป์ กีตศิลป์ ทั้งแบบประเพณีของไทยและสากล มีจุดมุ่งหมายในการผลิตบุคลากรให้เป็นทั้งผู้สอนและศิลปิน และทำงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาศิลป์ นอกจากนี้ยังให้บริการทางวิชาการเผยแพร่ความรู้และการแสดงให้แก่หน่วยงานและสถาบันต่างๆ ที่ขอความร่วมมือมาทั้งต้องศึกษาด้านศิลป์พื้นบ้านเพื่อ การอนุรักษ์และเผยแพร่

3.2 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วิสัยทัศน์

“สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ด้านภาษาศิลป์ ครุย่างศิลป์ กีตศิลป์ และทัศนศิลป์ ที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ”

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาด้านภาษาศิลป์ ครุย่างศิลป์ กีตศิลป์ และช่างศิลป์ ระดับพื้นฐานวิชาชีพ ถึง วิชาชีพชั้นสูง ที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ
2. สร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรม ที่เป็นองค์ความรู้ด้านศิลป์พัฒนธรรม อย่างมี คุณค่าแก่สังคม

3. เป็นศูนย์กลางบริการวิชาการด้านศิลป์วัฒนธรรม
4. อนุรักษ์ พัฒนา สืบสาน และเผยแพร่ศิลป์วัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

ตามความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2550 สถาบันฯ มีอำนาจหน้าที่ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการดังแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพชั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ครุย่างศิลป์ ศิลป์ศิลป์ และช่างศิลป์ ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลป์วัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติทำการสอนทำการแสดง ทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์พัฒนาบ่มารุ และเผยแพร่ศิลป์วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลป์วัฒนธรรมที่หลากหลายของชนชาติในท้องถิ่น

เป้าหมายสู่ความสำเร็จ

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ด้านนาฏศิลป์ ครุย่างศิลป์ ศิลป์ศิลป์ และทศนศิลป์ ที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะและที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะมีหัวข้อเรื่อง เช่น (เยาวณี, 2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้ได้ตัวบ่งชี้สมรรถนะผู้บริหารระดับมัธยมศึกษาจำนวน 78 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ด้านความรู้ 26 ด้านทักษะ 26 และด้านบุคลิกลักษณะ 26 ตัวบ่งชี้ นอกจากนี้มีงานวิจัยที่สอดคล้อง ของ (วันชัย 2548) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการและการปฏิรูปการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับคือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และการบริการที่ดีผลจากการเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการในการพัฒนาไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยที่สอดคล้องลักษณะนี้คืองานวิจัยของ (อังศินันท์ และ ทศนา, 2548) ศึกษา วิจัยเรื่องการพัฒนาฐานะด้านผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

ของรัฐ เอกชน และในกำกับของรัฐ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย มีผลทางตรงและทางอ้อม โดยส่งผ่านสมรรถนะด้านบริการวิชาการ ส่งผลต่อความเป็นผู้นำทางวิชาการของอาจารย์岡จากนี้ (สุเมธ, 2549) ได้ศึกษาวิจัยหลักสูตรเพิ่มอำนาจในการทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ วิเคราะห์ทันโลกฯและแผน กระทรวงศึกษาธิการผลการวิจัย หลักสูตรเพิ่มอำนาจสามารถพัฒนา สมรรถนะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์โลกฯ และแผนนี้ประสิทธิภาพมากขึ้นจริง 岡จากนี้มีงานวิจัยของ ระวิภา หอมเศรษฐี (2549) ที่ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารระดับกลางใน ระบบราชการไทย โดย ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะหลักของกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ สมรรถนะด้านการทำงาน สมรรถนะเฉพาะด้าน สมรรถนะด้านการเมือง และสมรรถนะทาง จริยธรรม 岡จากนี้ ทันพันธ์ หริษฐ์เรือง ได้ศึกษาสมรรถนะในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตราชการที่ 15 ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยสมรรถนะในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ค่อนข้างสูง โดยสมรรถนะด้านทักษะและศิลปะในการถ่ายทอดและโน้มน้าวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการนิเทศและให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนจังหวัดที่ผู้บริหาร สถานศึกษามีสมรรถนะในการบริหารงานบุคคลสูงสุด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และผู้บริหาร สถานศึกษาจังหวัดรองกับสุราษฎร์ธานีและจังหวัดชุมพรกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสมรรถนะในการบริหารงานบุคคลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดรองกับ จังหวัดชุมพรมีสมรรถนะในการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และผู้บริหาร สถานศึกษาจังหวัดรองกับจังหวัดชุมพรมีสมรรถนะในการบริหารงานบุคคลด้านความยุติธรรม และความเป็นธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดรอง ชุมพร และ สุราษฎร์ธานี มีสมรรถนะในการบริหารงานบุคคลด้านการนิเทศและให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ 岡จากนี้มีงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะดังนี้ Blancero, Boroski & Dyer (1996) ศึกษาสมรรถนะที่ต้องการในหน่วยงานการบริหารทรัพยากร มนุษย์ ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 11 สมรรถนะ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) สมรรถนะหลัก (core competency) เป็นสมรรถนะที่ทุกตำแหน่งงานใน หน่วยงานบริหารทรัพยากรมนุษย์ต้องมี ประกอบด้วย 11 สมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ที่ 1 ศักยภาพส่วนบุคคล (personal intergrity) ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ คือ จริยธรรม มาตรฐาน ของคุณภาพการปฏิบัติงาน กลุ่มที่ 2 การมุ่งความก้าวหน้าและแรงผลักดัน (ambition and drive) ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ คือ การมุ่งผลสำเร็จ ความคิดริเริ่ม ความมั่นใจ และความกระตือรือร้นในการทำงาน และกลุ่มที่ 3 ทักษะในการทำงานเป็นทีม (team skill) ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ คือ การ

สื่อสาร การฟังและการตีความ การสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมแรงร่วมใจ 2) สมรรถนะเสริม (leverage competency) เป็นสมรรถนะที่ใช้ในการปฏิบัติงานประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือการสร้างผลกระแทบทางอ้อม การใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ความตระหนักในการต้องการของลูกค้า ความคิดสร้างสรรค์ การตั้งค่าตามและตีความ และความรู้สึกส่วนบุคคล 3) สมรรถนะประจำตำแหน่งงานประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา และสมรรถนะของทรัพยากรมนุษย์ นักกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรมนุษย์ การเริ่ม และคิดค้นในงานด้านทรัพยากรมนุษย์ การสนับสนุนงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ผู้นำการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยที่ทั้ง 6 ตำแหน่งงานจะประกอบด้วย 33 สมรรถนะ ที่แต่ละตำแหน่งงานต้องการต่างกัน และงานวิจัยที่สอดคล้อง Hamlin (1990) ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา พบร่วมกับคุณลักษณะที่เป็นสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย การแสดงออกถึงความสนใจและมีส่วนร่วมกับทีมงาน มีบุคลิกลักษณะที่คือในการจัดการองค์การ และแสดงออกถึงการรักษามาตรฐานของงาน โดยการติดตามอย่างใกล้ชิด ให้การช่วยเหลือบุคลากรเมื่อมีความจำเป็น ให้แนวทาง กำลังใจและสนับสนุนผู้ร่วมงาน ปรึกษาหารือร่วมกันกับคณะทำงานในการตัดสินใจ ยอมรับความคิดเห็นในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตื่นตัว ต่อความเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมและการพัฒนา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลที่ต่อด้าน สิ่งใหม่ๆ จนเกิดความสมดุล มีประสิทธิผลในการมอบหมายงาน นอกจากนี้ Marmen(2002) ศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักของผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจัดการศึกษาภายใต้ข้อกำหนดของส่วนกลางผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะหลักสำหรับผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจัดการศึกษาตามที่กำหนดจำนวน 18 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะด้านการบริหาร การรับบุคคล การแนะนำหลักสูตรทั่วไป หลักสูตรพิเศษ การหาเงินมาช่วยเหลือ การติดตามและประเมินผล การจัดทำของงบประมาณ สารสนเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภาวะผู้นำ การจูงใจ การวางแผน การพัฒนาวิชาชีพ ความสัมพันธ์กับชุมชน การสรรหารา การสอนและเทคโนโลยี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูคุณตรีสากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวง
วัฒนธรรม ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดสมรรถนะ
ของครูคุณตรีสากล วิธีดำเนินการศึกษาวิจัยดังขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ

ขั้นตอนที่ 2 สนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะของสมรรถนะของครู
คุณตรีสากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยนำประเด็นข้อคำถามจากขั้นตอนที่ 1 สำหรับเป็น
ประเด็นในการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาสมรรถนะของครูคุณตรีสากล โดยใช้ข้อมูล
จากการสนทนากลุ่มเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

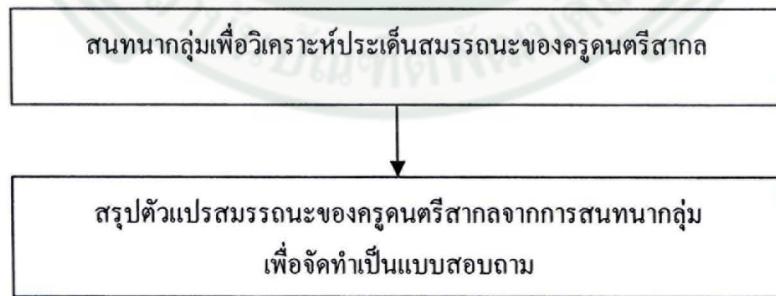
ขั้นตอนที่ 4 สรุปสมรรถนะของครูคุณตรีสากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นเอกสาร
งานวิจัยฉบับสมบูรณ์

แผนภูมิ ลำดับขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์สมรรถนะจากการศึกษาเอกสาร つまり บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ

ขั้นตอนที่ 2 สนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะของครุคนตรีสาขาวิชานี้ โดยนำประเด็นข้อคิดเห็นของครุคนตรีสาขาวิชานี้ มาเป็นประเด็นสำหรับพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาสมรรถนะของครูคุณครีสากล โดยใช้ข้อมูล จากการสอนทางกลุ่ม เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

นำผลการวิเคราะห์สมรรถนะของครูคุณครีจากผู้ทรงคุณวุฒิสร้างเป็นแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล

นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อกำหนดค่า
น้ำหนักสมรรถนะ (Factor loading)

**ขั้นตอนที่ 4 สรุปสมรรถนะของครูคุณครีสากล ดังก้าวสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นเอกสารงานวิจัย
ฉบับสมบูรณ์**

สรุปสมรรถนะของครูคุณครีสากล ดังก้าวสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

จัดทำเอกสารงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตัวรำ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล เอกสาร ตัวรำ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ ของสถาบันพัฒนาครุ คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สค.บค.) สำนักงานคุรุสภา และที่ค้นคว้าจาก Internet ได้แก่ สมรรถนะของสำนักงานเลขานุการคุรุสภา สมรรถนะของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) สมรรถนะของกระทรวงศึกษาธิการ และแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของนักวิชาการต่างประเทศได้แก่ (McClelland, 1973; Spencer & Spencer, 1993; Gross Randy, 1996; Richard Boyatzis, 1982; Mitrani, Dalziel และ Fitt, 1992; Dale & Hes, 1995) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างกันของเนื้อหา ของสมรรถนะของแต่ละหน่วยงาน โดยจัดเป็นหมวดหมู่

ขั้นตอนที่ 2 สนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะของสมรรถนะของครุคนตรี สถาบล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยนำประเด็นข้อค่าถามจากขั้นตอนที่ 1 สำหรับเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะของครุคนตรี สถาบล ประกอบด้วย ประชาชน เครื่องมือ ขั้นการดำเนินการสนทนากลุ่ม และ การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชาชน

ประชาชนที่ใช้สนทนากลุ่ม

ประชาชนที่ใช้ในการสนทนากลุ่มในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาดนตรี สถาบล จำนวน 5 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสมรรถนะจากหน่วยงานอื่น จำนวน 2 ท่าน

คุณสมบัติของประชาชน

ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มจำนวน 7 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาดนตรี สถาบล จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้ที่มีคุณสมบัติดังนี้

1.1 เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรี สถาบล ที่ได้รับการยอมรับ

1.2 เป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการ เช่น เอกวิจัย เจียนบันทความที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพนาฏศิลป์และดนตรี ของวิทยาลัยนาฏศิลป์

1.3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสมรรถนะจากหน่วยงานอื่นที่ได้รับการยอมรับจำนวน 2 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ที่มีคุณสมบัติดังนี้

2.1. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสมรรถนะและเป็นที่ยอมรับในวงการของนักวิชาการว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการพัฒนาสมรรถนะ

2.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการกำหนดสมรรถนะในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

2.3. เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าประดับปริญญาโท

2.4. เป็นนักบริหารทรัพยากรมุขย์ในภาครัฐและเอกชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เอกสารประเด็นข้อค่าถามเกี่ยวกับสมรรถนะ

3. ขั้นตอนการดำเนินการสนทนากลุ่ม

3.1. ขั้นเตรียมการ

3.1.1 จัดเตรียมเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม โดยนำประเด็นที่สรุปเกี่ยวกับสมรรถนะของครู

3.1.2. ติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ โดยส่งหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

3.1.3. จัดเตรียมห้องสนทนากลุ่ม ห้องประชุมคณะศิลปศึกษา และ อุปกรณ์สำหรับใช้บันทึกเทป และสตอทท์คันบันปกรณ์ สำหรับการสนทนากลุ่ม

3.2 ขั้นการดำเนินการสนทนากลุ่ม

3.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิด้วยผู้วิจัยเอง โดยมีผู้บันทึกเทป 1 คน และ ผู้จดบันทึกจำนวน 1 คน ประกอบด้วย นายชัยยศ ภูมิวนิทร์ เป็นผู้บันทึกเทป และนายชาญ สิริ ฤกษ์ผ่อง เป็นผู้จดบันทึกการประชุม

3.2.2 การเก็บรวบรวมจากการสนทนากลุ่ม โดยใช้การรวมจากประเด็นการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ในประเด็นของสมรรถนะของครูคนตัว樣

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ที่บันทึกเทป ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยนำผลจากการจดบันทึก และที่บันทึกเทปมาสรุปประเด็นเป็นสมรรถนะของครูดูแลศักดิ์ โดยตัดประเด็นที่ซ้ำซ้อนออก แล้วนำประเด็นที่สอดคล้องกันรวมกันแล้วนำไปสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาสมรรถนะของครูดูแลศักดิ์โดยใช้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณนี้ประกอบด้วยการสร้างแบบสอบถามเพื่อสอบถามความเห็นของครูดูแลศักดิ์ ประกอบด้วยรายละเอียดของประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรในขั้นตอนที่ 3 ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม จำนวน 5 ท่าน
2. ประชากรของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู อาจารย์ ครูอัตราจ้างสาขาวิชานตรีศิลป์สาขาวิชาและนักศึกษาสาขาวิชาเอกศิลป์สาขาวิชาสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามประกอบด้วย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยงาน	ข้าราชการครู/ อาจารย์ สาขาวิชาคนตระ คิตศิลป์สาขาวิชา	ครูอัตราจ้าง สาขาวิชาคนตระ คิตศิลป์สาขาวิชา	นักศึกษา สาขาวิชาเอกศิลป์ สาขาวิชา	รวม
สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์				
คณะศิลปศึกษา	1	26	92	119
วิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพ	23	4	-	27
วิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่	5	2	46	53

หน่วยงาน สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	ข้าราชการครู/ อาจารย์	ครูอัตราจ้าง	นักศึกษา วิชาเอกคนตีรี สาขาวิชาคนตีรี สาขาวิชาคนตีรี สาขาวิชาคนตีรี	รวม
	สาขาวิชาคนตีรี	สาขาวิชาคนตีรี		
	คิตศิลป์สาгал	คิตศิลป์สาгал		
วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช	2	1	-	-
วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง	2	2	-	4
วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด	2	4	34	40
วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย	3	4	-	7
วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออก	5	3	-	-
วิทยาลัยนาฏศิลป์ปัตตานี	5	4	3	-
วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี	5	2	-	-
วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง	5	3	-	-
วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี	5	-	-	-
วิทยาลัยนาฏศิลป์ปัตตานี	5	3	-	-
รวม	60	846	906	290

3. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 3 คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำผลจากการสรุปประเด็นแนวคิดจากการสนทนากลุ่ม สร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้สอบถามความเห็นของสมรรถนะของครุคนตีรีสาгал โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการของแบบสอบถาม

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยนำผลจากการสรุปประเด็นแนวคิดจากการสนทนากลุ่ม สร้างแบบสอบถาม ความเห็นของสมรรถนะของผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ความเห็นของสมรรถนะของครุคนต์สากล เป็นแบบมาตราค่าประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ แต่ละระดับมีค่า ดังนี้

5 หมายถึง มีความสำคัญระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความสำคัญระดับมาก

3 หมายถึง มีความสำคัญระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความสำคัญระดับน้อย

1 หมายถึง มีความสำคัญระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องความตรงเชิงเนื้อหา IOC (index of congruence) แล้วนำผลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เกณฑ์คะแนน ดังนี้

+ 1 ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือไม่

- 1 ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยแทนค่าในสูตร

$$\text{IOC} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}}{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}}$$

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (Try out) โดยนำแบบสอบถามทดลองใช้กับ ครู อาจารย์ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ จำนวน 40 คนบัน ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาความสอดคล้องของคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item total correlation) และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัล法ของ cronbach (cronbach's alpha coefficient)

ขั้นที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามรายละเอียดดังนี้

- ออกหนังสือราชการขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยนาฏศิลป์ หน่วยงานที่สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. ส่งแบบสอบถามให้กับนักศึกษาทั้งหมดของวิชาลัยนาฏศิลป์ จำนวน 12 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์แจกและรวบรวมแบบสอบถามส่งผู้วิจัย ภายใน 2 สัปดาห์ ใช้จำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 381 ฉบับ

3. ติดตามจัดเก็บแบบสอบถามหากยังเก็บได้ไม่ครบ ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์อีกครั้ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวมรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาสำรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามในแต่ละตอน ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) นำมารวบรวมมาไว้ดังนี้

1. ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะโดยหาค่าดังนี้

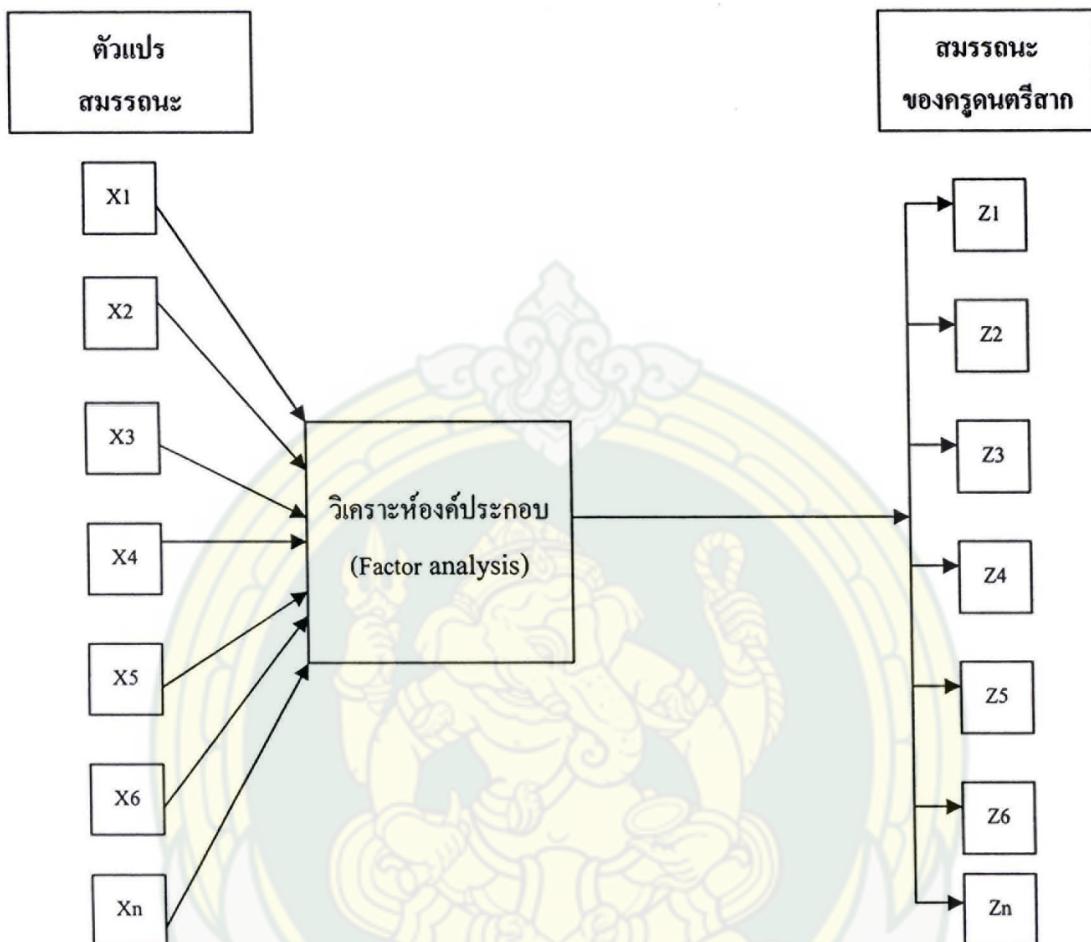
1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีค่า KMO มากกว่า .50 และค่า Bartlett's Test of Sphericity น้อยกว่า .50 ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้วยวิธี องค์ประกอบหลัก หรือเทคนิค PCA (principal component analysis) และหมุนแกนด้วยวิธี Orthogonal Rotation ด้วยวิธี Varimax Method ที่ 25รอบ โดยค่าของน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 สมรรถนะในแต่ละสมรรถนะจะต้องอยู่ในองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 1 ขึ้นไป

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้หลักสถิติ ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อได้สมรรถนะที่มีความเหมาะสม

กรอบโมเดลในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 สรุปสมรรถนะของครูคนตีสากระสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นเอกสารงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

บัญชีการปรับปรุงและนำเสนอคู่มือสมรรถนะของครูคนตีสากระสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

4.1 สรุปสมรรถนะของครูคนตีสากระสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

วัฒนธรรม

4.2 จัดพิมพ์เอกสารงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดสมรรถนะของครูคนตระสากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการบรรจุแต่งตั้ง และวางแผนสำหรับการพัฒนาครูคนตระสากล ผู้วิจัยนำผลจากแนวคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากการจัดสนทนากลุ่ม มาสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 216 คนผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 การนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของครูคนตระสากล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะประจำตำแหน่งของผู้อำนวยการวิทยาลัยนานาชาติ

สัญลักษณ์ทางสถิติ

n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 การนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนการนำเสนอข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับด้านอายุและระยะเวลาในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง

(n = 219)

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	89	38.9
1.2 หญิง	130	61.1
2. ระดับการศึกษา		
3.1 กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี	3	1.3
3.2 ปริญญาตรี	126	55.0
3.3 ปริญญาโท	98	42.8
3.4 ปริญญาเอก	2	0.9
3. สถานภาพ		
1. นักศึกษา	5	2.2
2. ครูอัตราจ้าง	16	7.0
3. ข้าราชการครู / อาจารย์	208	90.8
รวม	219	100

จากตารางที่ 2 พนวณว่าข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 229 คน มีจำนวนเพศชาย ร้อยละ 38.9 จำนวนเพศหญิงร้อยละ 61.1 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 1.3 ระดับปริญญาตรีร้อยละ 55 ระดับปริญญาโทร้อยละ 42.8 และปริญญาเอกร้อยละ 0.9 ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการร้อยละ 2.2 ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการร้อยละ 7.0 และเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการครูร้อยละ 90.8

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับอายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติราชการ

(n = 219)

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	
				มาตรฐาน	
1. อายุ	23.04	59.08	43	6.93	
2. ระยะเวลาในการปฏิบัติราชการ	1.03	36.08	17	7.66	

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีอายุต่ำสุด 23.04 ปี อายุสูงสุด 59.08 ปี อายุเฉลี่ย 43 ปี มีระยะเวลาปฏิบัติงานน้อยสุด 1.03 ปี ระยะเวลาปฏิบัติงานนานที่สุด 36.08 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการปฏิบัติราชการ 17 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของครูคนตระสากล

จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก หรือเทคนิค PCA (principal component analysis) และหมุนแกนด้วยประกอบแบบ Orthogonal Rotation ด้วยวิธี Varimax Method ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะหลัก ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของครูคนตระสากล

ลำดับ ที่	ข้อ คำถาม	สมรรถนะหลักของครูคนตระสากล	($\bar{X}$)	(S.D)
1	A 1.27	มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณิตศึกษาทฤษฎีคณิตตระสากล	8.25	1.749
2	A 1.26	สามารถสอนหลักการคณิตศึกษาเรียนเรียงและประพันธ์เพลง	8.16	1.822
3	A 1.23	สามารถสอนประวัติและวรรณกรรมตระสากล	8.02	1.820
4	A 1.19	สามารถเขียนบทความวิชาการด้านคณิตตระสากล	8.01	1.770
5	A 3.4	สามารถนำเสนอผลงานคณิตนิพนธ์ในรูปแบบการจัดนิทรรศการ	7.96	1.663
6	A 2.22	สามารถปฏิบัติการด้านคณิตตระสากลเพื่อเชื่อมโยง	7.96	1.757
7	A 2.20	สามารถในการปฏิบัติการด้านการซ้อมปฏิบัติรวมวง	7.94	1.673
8	A 1.17	สามารถปฏิบัติเครื่องคณิตประภคคีย์บอร์ดหรือกีตาร์	7.93	1.660
9	A 2.23	มีทักษะในการปฏิบัติเครื่องมืออื่นๆ ได้หลากหลาย	7.89	1.649
10	A 1.28	มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน	7.88	1.688
11	A 1.24	มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานคณิต	7.86	1.678
12	A 1.32	มีทักษะในการสร้างสรรค์งานคณิตด้วยคอมพิวเตอร์	7.85	1.793
13	A 2.21	มีทักษะในการใช้โปรแกรมสำหรับสร้างสรรค์งานคณิต	7.84	1.648
14	A 2.24	มีทักษะในการปฏิบัติการบันทึกเสียง	7.83	1.697
15	A 3.1	สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร	7.82	1.627

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อ คําถาม	สมรรถนะหลักของครุณตรีสากล	($\bar{X}$)	(S.D)
16	A 2.39	สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค	7.82	1.712
17	A 1.33	สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	7.82	1.838
18	A 1.20	สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	7.82	1.804
19	A 1.22	สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนและ จำแนกระดับการเรียนรู้ ของ ผู้เรียนจากการประเมินผล	7.79	1.731
20	A 2.2	สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง	7.78	1.632
21	A 2.25	สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และ หลักสูตร	7.77	1.622
22	A 2.26	สามารถวิเคราะห์หลักสูตรคนตระศากล	7.77	1.631
23	A 2.19	สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ได้อย่างหลากหลาย	7.76	1.734
24	A 1.25	สามารถประเมินหลักสูตร ได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร	7.76	1.752
25	A 1.31	สามารถจัดทำหลักสูตรคนตระศากล	7.75	1.793
26	A 3.5	สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนคนตระศากล	7.75	1.580
27	A 1.18	สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน	7.73	1.800
28	A 1.37	สามารถจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพทางการศึกษา	7.73	1.674
29	A 3.3	สามารถประเมินคุณภาพภายใน	7.72	1.683
30	A 1.21	สามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาได้	7.72	1.668
31	A 1.30	มีภาวะผู้นำ	7.71	1.776
32	A 3.8	สามารถบริหารจัดการในสาขาวิชาคนตระศากล	7.71	1.651
33	A 1.47	สามารถนำวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ	7.70	2.030
34	A 1.1	มีทักษะในการบริหารจัดการรองโยธาธิค	7.69	1.805
35	A 3.7	มีทักษะในการบริหารจัดการรองป้อมปลาร้า	7.68	1.762
36	A 1.36	มีทักษะในการบริหารจัดการรองแจ๊ส	7.67	1.617
37	A 1.16	มีทักษะในการบริหารจัดการคนตระไทย	7.67	1.722
38	A 1.34	มีทักษะในการบริหารจัดการรองขับร้องประสานเสียง	7.66	1.670
39	A 1.35	สามารถใช้ทักษะในการฟังการพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง	7.64	1.679
40	A 2.5	สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง	7.63	1.589
41	A 2.27	สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดี	7.62	1.589

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อ คำตาม	สมรรถนะหลักของครูคุณตรีสาгал	($\bar{X}$)	(S.D)
42	A 2.32	สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี	7.62	1.600
43	A 2.39	สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	7.60	1.736
44	A 2.4	เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน	7.60	1.669
45	A 2.1	สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน	7.60	1.685
46	A 1.46	สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	7.60	2.173
47	A 2.7	สามารถส่งเสริมความสนใจและความสนใจของผู้เรียน	7.60	1.733
48	A 2.38	รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน	7.60	1.723
49	A 2.40	อดทนและรับผิดชอบ	7.59	1.656
50	A 2.6	เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ	7.58	1.667
51	A 2.30	มีวิสัยทัศน์	7.58	1.630
52	A 3.2	ศรัทธาในวิชาชีพครู	7.56	1.582
53	A 2.12	ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู	7.55	1.666

จากตารางที่ 4 พนวจ ค่าเฉลี่ยสูงสุดของกลุ่มสมรรถนะของครูคุณตรีสาгалได้แก่ มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณตรีด้านทฤษฎีคุณตรีสาгал ($\bar{X} = 8.25$) รองลงมาได้แก่ สามารถสอนหลักการคณตรีด้านการเรียนเรียงและประพันธ์เพลง ($\bar{X} = 8.16$) สามารถสอนประวัติและวรรณกรรมคณตรีสาгал ($\bar{X} = 8.02$) สามารถเขียนบทความวิชาการด้านคณตรีสาгал ($\bar{X} = 8.01$) สามารถนำเสนอผลงานคณตรีนิพนธ์ในรูปแบบการจัดนิทรรศการ ($\bar{X} = 6.15$)

การตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ สมรรถนะของครูคุณตรีสาгал โดยการนำสมรรถนะทั้ง 53 สมรรถนะ ที่มีค่านากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ซึ่งเป็นสมรรถนะที่นำมาวิเคราะห์สมรรถนะของครูคุณตรีสาгалมาตรวจสอบความเหมาะสมของ ข้อมูลเพื่อที่จะใช้วิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้เทคนิค Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) เพื่อใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลเป็นการยืนยันว่า ข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ได้หรือไม่โดยค่า KMO ต้องมากกว่า .50 และว่า ข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยมีผลการวิเคราะห์ แสดงในตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงค่า KMO and Bartlett's Test สมรรถนะของครูดุนตรีสาгал

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.975
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	33972.170
	df	4465
	Sig.	.000

จากตารางที่ 5 พบว่าค่า KMO and Bartlett's Test มีค่า = .975 ซึ่งมากกว่า .5 และเข้าสู่ 1 สรุปได้ว่า ข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ จากนั้นนำไปทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้มาตรวัดของ Bartlett (Bartlett Test of Sphericity) สอดคล้องจะมีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square = 33972.170 df 4465 ได้ค่า Significance = .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน จึงมีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ ด้วยวิธี PCA (Principal Component Analysis) และหมุนแกนตัวประกอบแบบ Orthogonal Rotation ด้วยวิธี Varimax Method ที่ 25 รอบ โดยค่าของน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 สมรรถนะในแต่ละสมรรถนะจะต้องอยู่ ในองค์ประกอบที่ มีค่าตั้งแต่ 1 ขึ้นไป โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงค่า Initial Eigenvalues สมรรถนะของครูดุนตรีสาгал

Initial Eigenvalues				Extraction Sums of Squared Loadings				Rotation Sums of Squared Loadings			
Com ponent	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %		
1	64.123	67.498	67.498	64.123	67.498	67.498	24.251	25.527	25.527		
2	4.238	4.461	71.959	4.238	4.461	71.959	22.763	23.961	49.488		
3	2.866	3.017	74.976	2.866	3.017	74.976	11.655	12.268	61.757		
4	1.594	1.677	76.654	1.594	1.677	76.654	10.365	10.911	72.667		

Extraction Method: Principal Component Analysis. (PCA)

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของครูดุนตรีสาгалมีค่าสถิติของแต่ละ Factor (Component) ทั้งก่อนและหลังถูกปั้นจัย โดยใช้วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้วยวิธีองค์ประกอบหลัก หรือเทคนิค PCA (Principal Component Analysis) และหมุน

แกนตัวประกอบแบบ Orthogonal Rotation ด้วยวิธี Varimax Method ที่ 25 รอบ โดยค่าของน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 โดยสมมติฐานในแต่ละสมมติฐานจะต้องอยู่ในองค์ประกอบที่มีค่า Initial Eigenvalues ตั้งแต่ 1 ขึ้นไป จึงจัดเป็นองค์ประกอบสมมติฐานของครุคนต์รีสากล องค์ประกอบ (Component) ที่มีค่า Initial Eigenvalues มากที่สุดถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะมีค่าความผันแปรหรือค่าความแปรปรวนทั้งหมดของสมมติฐาน (ตัวแปร) ที่ถูกจัดอยู่ในองค์ประกอบนั้นมากที่สุด (กัลยา, 2548: 23-25) เรียงลำดับความสำคัญจำนวน 4 องค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบมีค่า Initial Eigenvalues เรียงตามลำดับดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 มีค่า Initial Eigenvalues = 64.123 องค์ประกอบที่ 2 มีค่า Initial Eigenvalues = 4.238 องค์ประกอบที่ 3 มีค่า Initial Eigenvalues = 2.866 องค์ประกอบที่ 4 มีค่า Initial Eigenvalues = 1.594

โดยแต่ละองค์ประกอบมีสมมติฐานที่สำคัญของครุคนต์รีสากล โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงตามลำดับมากไปน้อยในแต่ละองค์ประกอบ ตั้งแต่องค์ประกอบที่ 1 ถึงองค์ประกอบที่ 4 ดังตารางและภาพดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมมติฐาน องค์ประกอบที่ 1 มีค่า Initial Eigenvalues = 64.123 ประกอบด้วยสมมติฐานและค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงตามลำดับ ดังนี้ ($n = 229$)

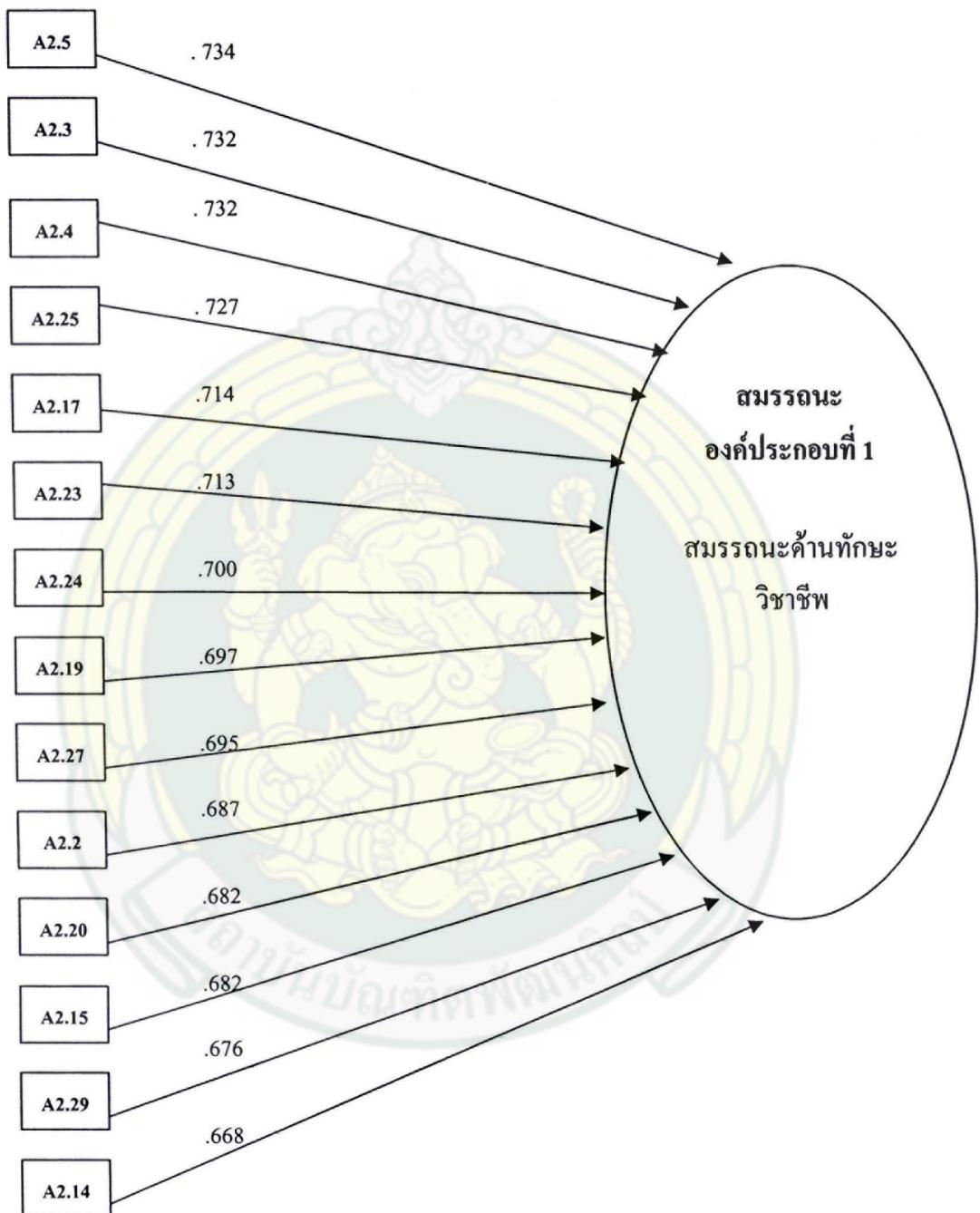
ข้อ คำถาม	สมมติฐานครุคนต์รีสากล	น้ำหนัก
		องค์ประกอบ
A 2.6	มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณต์ค้านทฤษฎีคณต์รีสากล	.734
A 2.7	สามารถสอนหลักการคณต์ค้านการเรียนเรียงและประพันธ์เพลง	.732
A 2.9	สามารถสอนประวัติและวรรณกรรมคณต์รีสากล	.732
A 2.8	สามารถเขียนบทความวิชาการด้านคณต์รีสากล	.727
A 2.18	สามารถนำเสนองานคณต์รีนิพนธ์ในรูปแบบการจัดนิทรรศการ	.714
A 2.10	สามารถปฏิบัติการด้านคณต์เรียงเสียงเครื่องมือ	.713
A 2.5	สามารถในการปฏิบัติการด้านการซ้อมปฏิบัติรวมวง	.700
A 2.3	สามารถปฏิบัติเครื่องคณต์ประเภทคีย์บอร์ดหรือกีตาร์	.697
A 2.4	มีทักษะในการปฏิบัติเครื่องมืออื่นๆ ได้หลากหลาย	.695

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	สมรรถนะหลักของผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์	น้ำหนัก องค์ประกอบ
A 2.25 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน		.687
A 2.17 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานครุภารกิจ		.682
A 2.23 มีทักษะในการสร้างสรรค์งานคนตระกูลศิลป์		.682
A 2.24 มีทักษะในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสร้างสรรค์งานคนตระกูลศิลป์		.676
A 2.19 มีทักษะในการปฏิบัติการบันทึกเสียง		.668

จากตารางที่ 7 มีสมรรถนะของครุคนตระกูลที่อยู่ในองค์ประกอบ ที่ 1 จำนวน 14 สมรรถนะ มีค่า Initial Eigenvalues สูงสุด = 64.123 สมรรถนะที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ความสามารถทางด้านหลักการคนตระกูลศิลป์ ค่า Eigenvalues = .734 สามารถอ่านค่า Eigenvalues ของแต่ละองค์ประกอบได้โดยการหารด้วยจำนวนองค์ประกอบที่ 1 คือ 14 ค่า Eigenvalues ขององค์ประกอบที่ 1 คือ .734 สามารถคำนวณค่า Eigenvalues ขององค์ประกอบที่ 2 คือ .732 สามารถคำนวณค่า Eigenvalues ขององค์ประกอบที่ 3 คือ .727 สามารถคำนวณค่า Eigenvalues ขององค์ประกอบที่ 4 คือ .668 ผู้วิจัยตั้งชื่อสมรรถนะองค์ประกอบที่ 1 นี้ว่า สมรรถนะด้านทักษะวิชาชีพ (ดังแสดงในภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 สมรรถนะ องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านทักษะวิชาชีพ

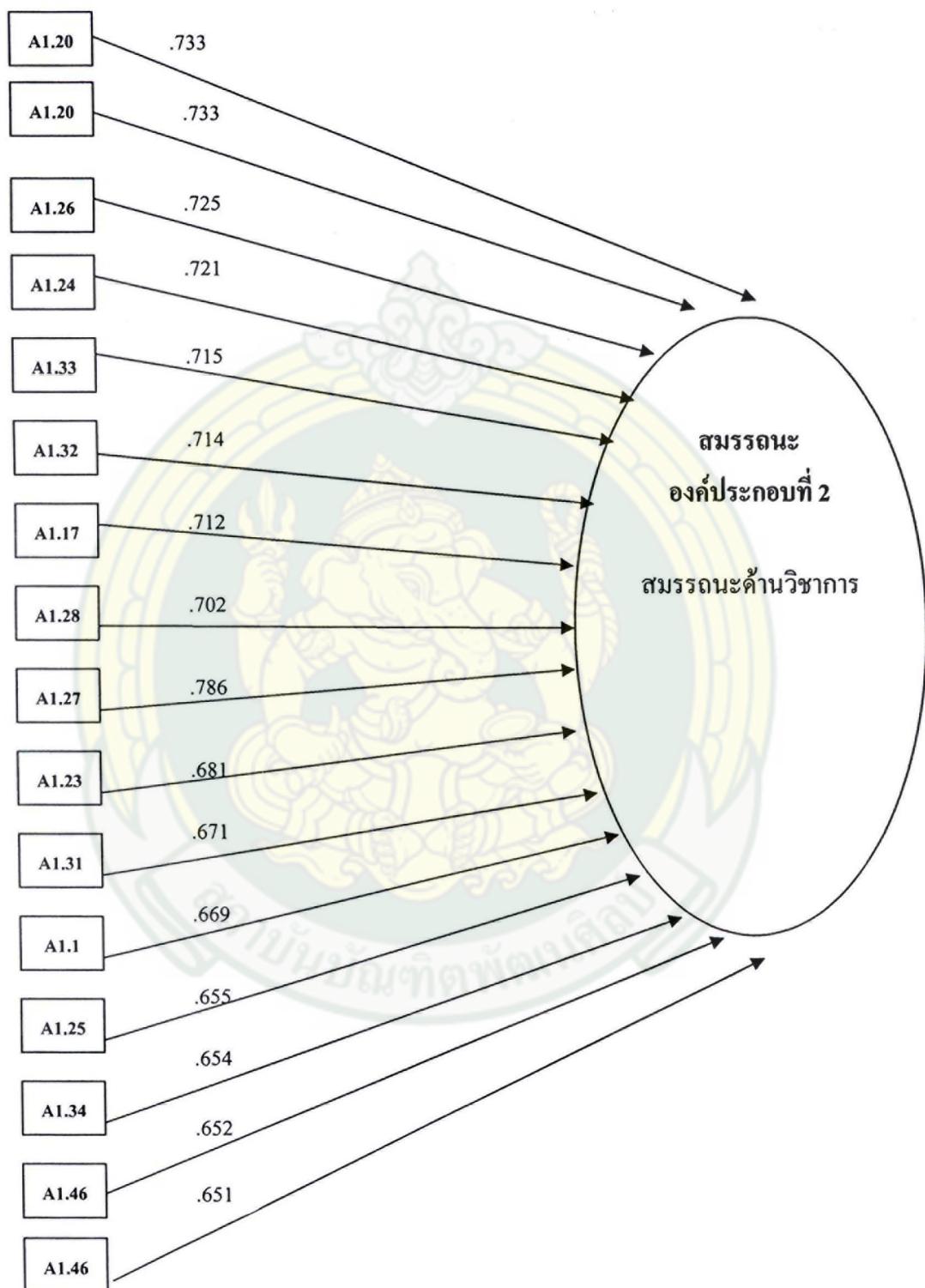
ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ องค์ประกอบที่ 2 มีค่า Initial Eigenvalues = 4.238 ประกอบด้วยสมรรถนะและค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงตามลำดับ ดังนี้

(n = 229)

ข้อ คำถาม	สมรรถนะของครูคนตัวสำคัญ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
A 1.20 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร	.733	
A 1.26 สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค	.733	
A 1.24 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	.725	
A 1.33 สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	.721	
A 1.32 สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนและ จำแนกระดับการเรียนรู้ ของผู้เรียนจากการประเมินผล	.715	
A 1.17 สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง	.714	
A 1.28 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร	.712	
A 1.27 สามารถวิเคราะห์หลักสูตรคนตัวสำคัญ	.702	
A 1.23 สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ได้อย่างหลากหลาย	.686	
A 1.31 สามารถประเมินหลักสูตร ได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร	.681	
A 1.1 สามารถจัดทำหลักสูตรคนตัวสำคัญ	.671	
A 1.25 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนคนตัวสำคัญ	.669	
A 1.34 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน	.655	
A 1.46 สามารถจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพทางการศึกษา	.654	
A 1.2 สามารถประเมินคุณภาพภายใน	.652	
A 1.7 สามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาได้	.651	

จากตารางที่ 8 มีสมรรถนะของครูคนตัวสำคัญที่อยู่ในองค์ประกอบที่ 2 จำนวน 20 สมรรถนะ มีค่า Initial Eigenvalues = 4.238 สมรรถนะหลักที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .733 อันดับรองลงมาคือ สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .733 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมีค่า น้ำหนักองค์ประกอบ = .725 สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .721 อันดับต่ำสุด ได้แก่ สามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาได้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .651 ผู้วิจัยตั้งชื่อสมรรถนะองค์ประกอบที่ 2 นี้ว่า สมรรถนะด้านวิชาการ (ดังแสดงในภาพที่ 9)

ภาพที่ 9 สมรรถนะ องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านวิชาการ

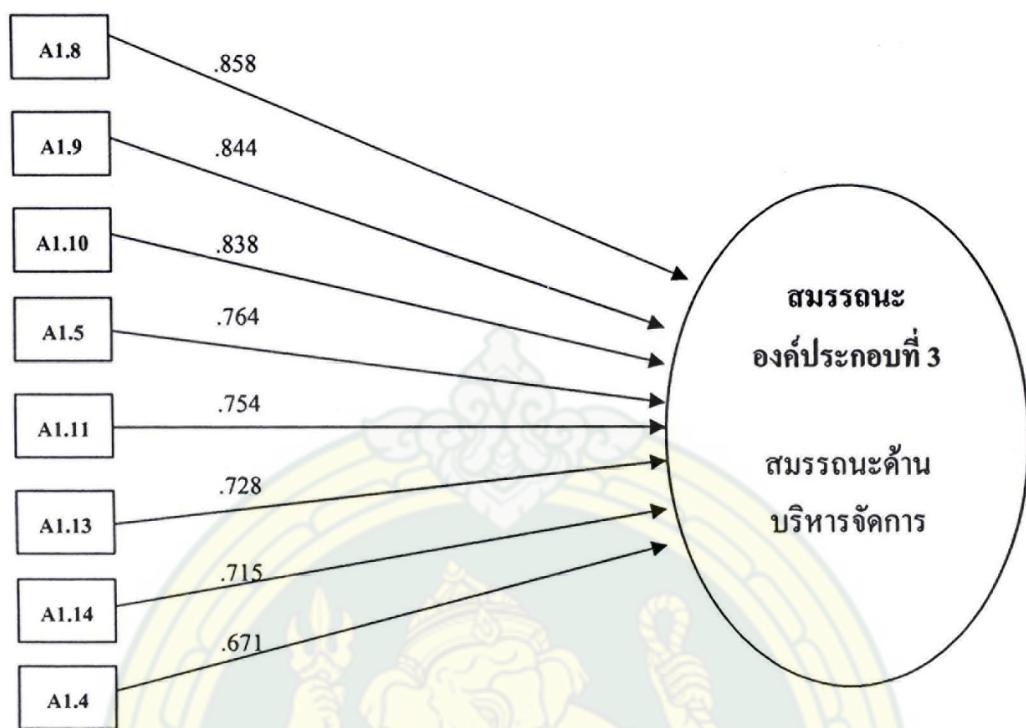

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ องค์ประกอบที่ 3 มีค่า Initial Eigenvalues = 2.866 ประกอบด้วยสมรรถนะและค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงตามลำดับ

ข้อ คำถาม	สมรรถนะของครูคนตระสากล	(n = 229) น้ำหนัก องค์ประกอบ
A 1.12 มีภาวะผู้นำ		.858
A 1.8 สามารถบริหารจัดการในสาขาวิชาคนตระสากล		.844
A 1.9 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารจัดการ		.838
A 1.10 มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนฯลฯ		.764
A 1.5 มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนป้อนบุคลากร		.754
A 1.11 มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนแข็ง		.728
A 1.13 มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนคนตระไทย		.715
A 1.14 มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนขับร่องประสานเสียง		.671

จากตารางที่ 9 มีสมรรถนะของครูคนตระสากล ที่อยู่ในองค์ประกอบที่ 3 จำนวน 8 สมรรถนะ มีค่า Initial Eigenvalues = 2.866 สมรรถนะหลักที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ มีภาวะผู้นำมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .858 อันดับรองลงมาคือ สามารถบริหารจัดการในสาขาวิชาคนตระสากลมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .844 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารจัดการมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .838 มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนฯลฯ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .764 อันดับต่อมาคือ มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนป้อนบุคลากร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .754 มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนแข็ง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .728 มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนคนตระไทย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .715 มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนขับร่องประสานเสียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .671 ผู้วิจัยตั้งชื่อสมรรถนะองค์ประกอบที่ 3 นี้ว่า สมรรถนะด้านบริหารจัดการ (ดังแสดงในภาพที่ 10)

ภาพที่ 10 สมรรถนะ องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านบริหารจัดการ

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ องค์ประกอบที่ 4 มีค่า Initial Eigenvalues = 1.594 ประกอบด้วยสมรรถนะและค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงตามลำดับ

(n = 229)

ข้อ คำนام	สมรรถนะหลักของผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์	น้ำหนัก องค์ประกอบ
A 2.37 สามารถใช้ทักษะในการฟังการพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง	.767	
A 2.39 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง	.744	
A 2.40 สามารถเลือกใช้ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี	.734	
A 2.35 สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี	.699	
A 2.36 สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	.682	
A 2.34 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน	.611	
A 3.6 สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน	.536	
A 2.38 สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	.531	
A 3.2 สามารถส่งเสริมความสนใจและความสนใจของผู้เรียน	.529	

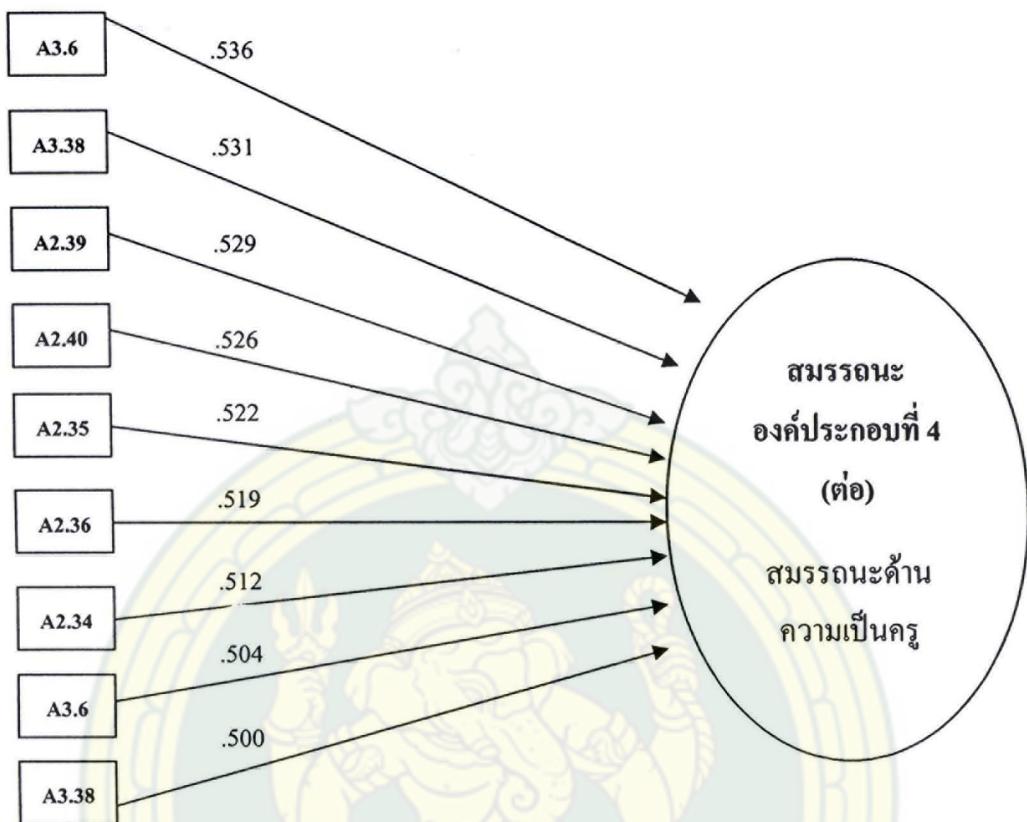
ข้อ คำถาม	สมรรถนะหลักของผู้อ่านวิทยาลัยนาฏศิลป์	น้ำหนัก องค์ประกอบ
A 2.34 รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน	.526	
A 3.6 อดทนและรับผิดชอบ	.522	
A 2.38 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ	.519	
A 2.34 มีวิสัยทัศน์	.512	
A 3.6 ศรัทธาในวิชาชีพครู	.504	
A 2.31 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู	.500	

จากตารางที่ 10 มีสมรรถนะของครูดูนตรีสากล ที่อยู่ในองค์ประกอบที่ 4 จำนวน 15 สมรรถนะ มีค่า Initial Eigenvalues = 1.594 สมรรถนะหลักที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ สามารถใช้ทักษะในการฟังการพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .767 อันดับรองลงมาคือ สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .744 สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .734 สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .699 อันดับต่ำสุด ได้แก่ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .500 ผู้วิจัยตั้งชื่อสมรรถนะองค์ประกอบหลักที่ 4 นี้ว่า สมรรถนะด้านความเป็นครู (ดังแสดงในภาพที่ 11)

ภาพที่ 8 สมรรถนะ องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านความเป็นครู

ภาพที่ 8 (ต่อ) สมรรถนะ องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านความเป็นครู

สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของครูดูตระศากล

ผลจากการวิเคราะห์สมรรถนะของครูดูตระศากล กลุ่มสมรรถนะชุดนี้มีความหมายสม ได้ค่า KMO = .975 ค่า Initial Eigenvalues ตั้งแต่ 1.594 ถึง 64.123 ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 10 ตารางที่ 11 ตารางที่ 12 และตารางที่ 13 โดยกำหนดสมรรถนะหลักจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบสามารถกำหนดสมรรถนะของครูดูตระศากลทั้ง 4 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมีสมรรถนะที่สำคัญในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านทักษะวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 1 มีค่า Initial Eigenvalues สูงสุด = 64.123 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .478 ถึง .734 เป็นองค์ประกอบสมรรถนะที่มีความสำคัญมากที่สุด มีสมรรถนะที่สำคัญอยู่ในองค์ประกอบนี้ 14 สมรรถนะ ได้แก่

สมรรถนะความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีคิดตรีสาгал

- 1) มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคิดตรีด้านทฤษฎีคิดตรีสาгал
- 2) สามารถสอนหลักการคิดตรีด้านการเรียนเรียงและประพันธ์เพลง
- 3) สามารถสอนประวัติและวรรณกรรมคิดตรีสาгал
- 4) สามารถเขียนบทความวิชาการด้านคณตรีสาгал
- 5) สามารถนำเสนอผลงานคณตรีนิพนธ์ในรูปแบบการจัดนิทรรศการ

สมรรถนะการปฏิบัติเครื่องคณตรี

- 6) สามารถปฏิบัติการด้านคณตรีเฉพาะเครื่องมือ
- 7) สามารถในการปฏิบัติการด้านการซ้อมปฏิบัติรวมวง
- 8) สามารถปฏิบัติเครื่องคณตรีประเภทคีย์บอร์ดหรือกีตาร์
- 9) มีทักษะในการปฏิบัติเครื่องมืออื่นๆ ได้หลากหลาย

สมรรถนะเทคโนโลยีทางคณตรี

- 10) มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน
- 11) มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานคณตรี
- 12) มีทักษะในการสร้างสรรค์งานคณตรีด้วยคอมพิวเตอร์
- 13) มีทักษะในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสร้างสรรค์งานคณตรี
- 14) มีทักษะในการปฏิบัติการบันทึกเสียง

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านวิชาการ

องค์ประกอบที่ 2 มีค่า Initial Eigenvalues = 4.238 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .490 ถึง .733 เป็นองค์ประกอบสมรรถนะหลักที่มีความสำคัญมากที่สุด มีสมรรถนะหลักที่สำคัญอยู่ในองค์ประกอบนี้จำนวน 15 สมรรถนะ ได้แก่

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้

- 1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค
- 2) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
- 3) สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและ จำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

สมรรถนะการวัดและประเมินผลการศึกษา

5) สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง

6) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร
สมรรถนะความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร

7) สามารถวิเคราะห์หลักสูตรคนตระสากล

8) สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ได้อย่างหลากหลาย

9) สามารถประเมินหลักสูตร ได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

10) สามารถจัดทำหลักสูตรคนตระสากล

สมรรถนะการวิจัยทางการศึกษา

11) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนคนตระสากล

12) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

สมรรถนะการประกันคุณภาพทางการศึกษา

13) สามารถจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพทางการศึกษา

14) สามารถประเมินคุณภาพภายใน

15) สามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาได้

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านบริหารจัดการ

องค์ประกอบที่ 3 มีค่า Initial Eigenvalues = 2.866 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .552 ถึง .858 เป็นองค์ประกอบสมรรถนะหลักที่มีความสำคัญมากที่สุด มีสมรรถนะที่สำคัญอยู่ในองค์ประกอบนี้จำนวน 8 สมรรถนะ ได้แก่

1) มีภาวะผู้นำ

2) สามารถบริหารจัดการ ในสาขาวิชาคนตระสากล

3) สามารถนำวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารจัดการ

4) มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนฯ

5) มีทักษะในการบริหารจัดการป้องกันภัย

6) มีทักษะในการบริหารจัดการแข่งขัน

7) มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนฯ

8) มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนฯ ของประเทศไทย

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านความเป็นครู

องค์ประกอบที่ มีค่า Initial Eigenvalues = 1.594 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .500 ถึง .767 เป็นองค์ประกอบสมรรถนะหลักที่มีความสำคัญมากที่สุด มีสมรรถนะหลักที่สำคัญอยู่ในองค์ประกอบนี้จำนวน 15 สมรรถนะ ได้แก่

- 1) สามารถใช้ทักษะในการพิจารณาพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง
- 2) สามารถใช้ทักษะในการพิจารณาพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง
- 3) สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
- 4) สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
- 5) สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 6) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
- 7) สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน
- 8) สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 9) สามารถส่งเสริมความดันดัดและความสนใจของผู้เรียน
- 10) รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน
- 11) อดทนและรับผิดชอบ
- 12) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 13) มีวิสัยทัศน์
- 14) ศรัทธาในวิชาชีพครู
- 15) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อกำหนดสมรรถนะของครูคนตระศากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์สมรรถนะจากการศึกษาเอกสาร つまり บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ ขั้นตอนที่ 2 สนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะของครูคนตระศากล โดยนำประเด็นข้อคำถามจากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นประเด็นข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยเชิงประจักษ์เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูคนตระศากล ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Final Research) เรื่องสมรรถนะของครูคนตระศากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์

ตอนที่ 2.1 การนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการครู มีอายุเฉลี่ย 43 ปี มีระยะเวลาเฉลี่ยในการปฏิบัติราชการ 17 ปี

ตอนที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะหลักของครูคนตระศากล

จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ระดับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ PCA (Principal Component Analysis) และหมุนแgn ด้วยการrotate Orthogonal Rotation ด้วยวิธี Varimax Method ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ มีจำนวน 95 สมรรถนะ สมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของกลุ่มสมรรถนะ ได้แก่ มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณิตศาสตร์ค้านทฤษฎีศากล ($\bar{X} = 8.25$) รองลงมา ได้แก่ สามารถสอนหลักการคณิตศาสตร์ค้านการเรียนเรียงและประพันธ์เพลง ($\bar{X} = 8.16$) สามารถสอนประวัติและวรรณกรรมคนตระศากล ($\bar{X} = 8.02$) สามารถเขียนบทความวิชาการค้านคนตระศากล ($\bar{X} = 8.01$) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ($\bar{X} = 6.15$)

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ สมรรถนะของครูคุณตรีสาгал โดยการนำสมรรถนะทั้ง 95 สมรรถนะที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ซึ่งเป็นสมรรถนะที่น่านำไปวิเคราะห์สมรรถนะของครูคุณตรีสาгал มาตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลเพื่อที่จะใช้วิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้เทคนิค Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) เพื่อใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลเป็นการยืนยันว่า ข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ได้หรือไม่ โดยค่า KMO ต้องมากกว่า .50 แสดงว่า ข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์พบว่าค่า KMO and Bartlett's Test มีค่า = .975 ซึ่งมากกว่า .5 และ เข้าสู่ 1 สรุปได้ว่า ข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ จากนั้นนำไปทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้มาตรวัดของ Bartlett (Bartlett Test of Sphericity) สถิติทดสอบจะมีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square = 33972.170 df 4465 ได้ค่า Significance = .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน จึงมีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ สมรรถนะ ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของครูคุณตรีสาгал เรียงลำดับความสำคัญได้จำนวน 4 องค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบมีค่า Initial Eigenvalues และค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงตามลำดับดังนี้

สมรรถนะหลักของของครูคุณตรีสาгал ที่อยู่ในองค์ประกอบที่ 1 มีค่า Initial Eigenvalues สูงสุด = 64.123 สมรรถนะหลักที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณิตศึกษา ค่า = 8.25 อันดับรองลงมาคือ สามารถสอนหลักการคณิตศึกษาเรียนเรียงและประพันธ์เพลง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = 8.16 สามารถสอนประวัติและวรรณกรรมคุณตรีสาгал มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = 8.02 สามารถเขียนบทความวิชาการด้านคณิตศึกษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = 8.01 อันดับต่ำสุด ได้แก่ มีทักษะในการปฏิบัติการบันทึกเสียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = 7.83 ผู้วิจัยตั้งชื่อสมรรถนะหลักองค์ประกอบที่ 1 นี้ ว่า สมรรถนะด้านทักษะวิชาชีพ ประกอบด้วย 14 สมรรถนะ ได้แก่ 1) มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณิตศึกษา 2) สามารถสอนหลักการคณิตศึกษาเรียนเรียงและประพันธ์เพลง 3) สามารถสอนประวัติและวรรณกรรมคุณตรีสาгал 4) สามารถเขียนบทความวิชาการด้านคณิตศึกษา 5) สามารถนำเสนอผลงานคณิตนิพนธ์ในรูปแบบการจัดนิทรรศการ 6) สามารถปฏิบัติการด้านคณิตศึกษาเรื่องมือ 7) สามารถในการปฏิบัติการด้านการซ้อมปฏิบัติรวม 8) สามารถปฏิบัติเครื่องคณิตศึกษาที่มีร็อกหรือกีตาร์ 9) มีทักษะในการปฏิบัติเครื่องมืออื่นๆ ได้หลากหลาย 10) มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน 11) มีทักษะในการใช้

คอมพิวเตอร์ช่วยงานคณตรี 12) มีทักษะในการสร้างสรรค์งานคณตรีด้วยคอมพิวเตอร์ 13) มีทักษะในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสร้างสรรค์งานคณตรี 14) มีทักษะในการปฏิบัติการบันทึกเสียง

สมรรถนะหลักที่อยู่ในองค์ประกอบที่ 2 มีค่า Initial Eigenvalues = 4.238 สมรรถนะหลักที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร = .733 อันดับรองลงมาคือ สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .733 สามารถถอดออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .725 สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .721 อันดับต่ำสุด ได้แก่ สามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาได้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .651 ผู้วิจัยตั้งชื่อสมรรถนะหลักองค์ประกอบที่ 2 นี้ว่า สมรรถนะด้านวิชาการ ประกอบด้วย 15 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค 2) สามารถถอดออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3) สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและ จำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง 6) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร 7) สามารถวิเคราะห์หลักสูตรคณตรีสากล 8) สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ได้อย่างหลากหลาย 9) สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร 10) สามารถจัดทำหลักสูตรคณตรีสากล 11) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนคณตรีสากล 12) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน 13) สามารถจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพทางการศึกษา 14) สามารถประเมินคุณภาพภายใน 15) สามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาได้

สมรรถนะหลักที่อยู่ในองค์ประกอบที่ 3 มีค่า Initial Eigenvalues = 2.866 สมรรถนะหลักที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ มีภาวะผู้นำมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .858 อันดับรองลงมาคือ สามารถบริหารจัดการในสาขาวิชาคณตรีสากล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .844 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .838 มีทักษะในการบริหารจัดการ วงโยธวาทิต มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .764 อันดับต่ำสุด ได้แก่ มีทักษะในการบริหารจัดการ วงขับร้องประสานเสียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .671 ผู้วิจัยตั้งชื่อสมรรถนะองค์ประกอบที่ 3 นี้ว่า สมรรถนะด้านบริหารจัดการ ประกอบด้วย 8 สมรรถนะ ได้แก่ 1) มีภาวะผู้นำ 2) สามารถบริหารจัดการในสาขาวิชาคณตรีสากล 3) สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ 4) มีทักษะในการบริหารจัดการ วงโยธวาทิต 5) มีทักษะในการบริหารจัดการวงปื้อน

นู่่ล่าร์ 6) มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนแจ๊ส 7) มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนศรีไทย 8) มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนขับร้องประสานเสียง

สมรรถนะหลักที่อยู่ในองค์ประกอบที่ 4 มีค่า Initial Eigenvalues = 1.594 สมรรถนะหลักที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ ได้แก่ สามารถใช้ทักษะในการฟังการพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .767 อันดับรองลงมาคือ สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .744 สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .734 สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .699 อันดับต่อมาคือ ได้แก่ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ = .500 ผู้วิจัยตั้งชื่อสมรรถนะองค์ประกอบหลักที่ 4 นี้ว่า สมรรถนะด้านความเป็นครูประกอบด้วย 15 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สามารถใช้ทักษะในการฟังการพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 2) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 3) สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 4) สามารถพัฒนาเทคโนโลยี และสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 5) สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 6) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน 7) สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้ และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน 8) สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 9) สามารถส่งเสริมความตั้งใจและความสนใจของผู้เรียน 10) รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน 11) อดทนและรับผิดชอบ 12) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ 13) มีวิสัยทัศน์ 14) ศรัทธาในวิชาชีพครู 15) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการศึกษาวิจัยพบว่าสมรรถนะของครูดต្រីសាកល สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วยสมรรถนะดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านทักษะวิชาชีพ ประกอบด้วย 14 สมรรถนะได้แก่

สมรรถนะความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีด้านทฤษฎី

- 1) มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณิตศาสตร์ด้านทฤษฎีด้านทฤษฎី
- 2) สามารถสอนหลักการคณิตศาสตร์ด้านการเรียนเรียงและประพันธ์เพลง
- 3) สามารถสอนประวัติและวรรณกรรมคณิตศาสตร์
- 4) สามารถเขียนบทความวิชาการด้านคณิตศาสตร์
- 5) สามารถนำเสนอผลงานคณิตเรียนพัฒนาในรูปแบบการจัดนิทรรศการ

สมรรถนะการปฏิบัติเครื่องดื่มต្រី

- 6) สามารถปฏิบัติการด้านคณิตเรียนพะเครื่องมือ
- 7) สามารถในการปฏิบัติการด้านการซ้อมปฏิบัติรวมวง
- 8) สามารถปฏิบัติเครื่องดื่มคณิตเรียนพะเกทកីប់បំរុះទីតារ់
- 9) มีทักษะในการปฏิบัติเครื่องมืออื่នា ได้หลากหลาย

สมรรถนะเทคโนโลยีทางดื่มต្រី

- 10) มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ขึ้นพื้นฐาน
- 11) มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานคณิต
- 12) มีทักษะในการสร้างสรรค์งานคณิตด้วยคอมพิวเตอร์
- 13) มีทักษะในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสร้างสรรค์งานคณิต
- 14) มีทักษะในการปฏิบัติการบันทึกเสียง

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านวิชาการ ประกอบด้วย 15 สมรรถนะ ได้แก่

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้

- 1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค
- 2) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
- 3) สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนและ จำแนกระดับการเรียนรู้ ของผู้เรียนจากการประเมินผล

สมรรถนะการวัดและประเมินผลการศึกษา

- 5) สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง
- 6) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร
สมรรถนะความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร
- 7) สามารถวิเคราะห์หลักสูตรคนตระสากล
- 8) สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย
- 9) สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร
- 10) สามารถจัดทำหลักสูตรคนตระสากล

สมรรถนะการวิจัยทางการศึกษา

- 11) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนคนตระสากล
- 12) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

สมรรถนะการประกันคุณภาพทางการศึกษา

- 13) สามารถจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพทางการศึกษา
- 14) สามารถประเมินคุณภาพภายใน
- 15) สามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาได้

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านบริหารจัดการ ประกอบด้วย 8 สมรรถนะ ได้แก่

- 1) มีภาวะผู้นำ
- 2) สามารถบริหารจัดการในสาขาวิชาคนตระสากล
- 3) สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ
- 4) มีทักษะในการบริหารจัดการวางแผนโยธาธิค
- 5) มีทักษะในการบริหารจัดการวงป้องปุ่ล่าร์
- 6) มีทักษะในการบริหารจัดการวงแจ๊ส
- 7) มีทักษะในการบริหารจัดการวงดนตรีไทย
- 8) มีทักษะในการบริหารจัดการวงขับร้องประสานเสียง

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านความเป็นครู ประกอบด้วย 15 สมรรถนะ ได้แก่

- 1) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง
- 2) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง
- 3) สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
- 4) สามารถอ่านหนังสือในโอลิและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
- 5) สามารถแบ่งหัวแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 6) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
- 7) สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน
- 8) สามารถใช้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 9) สามารถส่งเสริมความดันดัดและความสนใจของผู้เรียน
- 10) รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน
- 11) อดทนและรับผิดชอบ
- 12) เป็นบุคลากรแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 13) มีวิสัยทัศน์
- 14) ศรัทธาในวิชาชีพครู
- 15) ปฏิบัติงานจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ควรมีการกำหนดสมรรถนะของตำแหน่งงานทุกตำแหน่ง งานในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งสามารถนำผลจากการศึกษาวิจัยสมรรถนะของครูคุณตรีสากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนด หลักเกณฑ์ การสรรหา คัดเลือก บรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย ผู้ที่จะปฏิบัติงานในแต่ละตำแหน่ง
2. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ควรนำผลจากการศึกษาวิจัยไปสร้าง เป็นหลักสูตรในการจัดอบรมสำหรับพัฒนาบุคลากร ให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการเพิ่มสมรรถนะของบุคลากรที่สังกัดสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ในแต่ละสาขาวิชา
2. ควรศึกษาสมรรถนะด้านภาวะผู้นำของรองผู้บริหารสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
3. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินสมรรถนะของบุคลากรในสังกัดสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

รายการอ้างอิง

กรรมการปักธง. ม.ป.ป. เอกสารความรู้เรื่องสมรรถนะและการกำหนดสมรรถนะประจำตำแหน่ง
ปลัดสำนัก กรมการปักธง กะทรวงมหาดไทย.(ม.ป.ป.)

ชาญชัย อาจินสามารถ. 2544. การบริหารการศึกษา.กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์จำกัด
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

บรรณค์วิทย์ แสนทอง. 2547. มาตรฐานCompetency กันเถอะ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอช อาร์
เช่นเตอร์ จำกัด

เคชา เดชะวัฒน์ไพศาล. 2543. Competency - Based Human Resources Management

HR Magazine. 21(4) (ต.ค.-ธ.ค.) : 12 -22 กรุงเทพฯ.

เทือน ทองแก้ว. สมรรถนะ (Competency) : หลักการและแนวปฏิบัติ. [accessed on August 22,2007]. available : form : <http://dusithost.dusit.ac.th/~ei/tuan/file21122005046.doc>
สำรองศักดิ์ คงศาสตร์.2549. Competencyภาคปฏิบัติเข้ากันอย่างไร. กรุงเทพมหานคร
: สำนักพิมพ์ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

นิตยสารกี เวชยานนท์.2549. Competency – Based Approach. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
กราฟิกโซลูชันส์ จำกัด

ประภา เที่ยงแข่น. 2544. การกิจของวิทยาลัยนานาภูมิในเขตภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และ
นักศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท ปริญญาโทในเขตภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และ
ศรีนครินทร์วิทยาลัย

ปฐมพงษ์ ศุภเลิศ. 2551. สมรรถนะหลัก Core competence ของ ครุและผู้บริหาร. [accessed on
August 22,2007]. available : form : <http://gotoknow.org/blog/ pathompong/3506>

พร ศรียมก. 2545. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริม
สมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตร์คุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

- ເງົາພີ ເສມາ. 2549. ການພັດທະນາຕັ້ງນ່ຳສິນຮຽນຂອງຜູ້ບໍລິຫານສານຕຶກຂາຍອງຮູ້ຮະດັບນ້ຳຍົມຕຶກຂາຍ
ສັກດັບສຳນັກງານຄະນະການການຕຶກຂາຍຂັ້ນເຖິງສູານ. ປະຈຸບັດກຸດຄາສຕ່າມຫາບັນທຶກ
ສາຂາວິຊາການຕຶກຂາຍ ຈຸພາລົງກຣົນ ມາວິທາລັບ.
- ຮັດນາກຣົນ ຄຣີພັກຄົມ. ຈຶດສິນຮຽນ : ການບໍລິຫານການບັນດາ. [accessed on August
22,2007]. available : form :<http://www.Stabundamrong.go.th/journal/15/158.doc>
- ຮະວິກາ ໂອມເໜີຍງື້. 2549. ສິນຮຽນຂອງຜູ້ບໍລິຫານຮະດັບກາລົງໃນຮະບບາຮາຊາກໄທຢາ. ປະຈຸບັດ
ປະຈຸບັດຄຸນງົບັນທຶກ (ຮູ້ປະກາສນຄາສຕ່າມ) ມາວິທາລັບຮາມຄຳແໜ່ງ
- ວັນຊັບ ບຸຜູທອງ. 2548. ຄວາມຕ້ອງການໃນການພັດທະນາສິນຮຽນຂອງຜູ້ບໍລິຫານຕຶກຂາຍຕາມ
ແນວທາງການປົງປັງປະບົບຮາຊາກແລະຮະບບາການຕຶກຂາຍ. ລາຍການການວິຊ້.
- ວັດຍຽງ ເຄົາວິຫຼັງ. 2535. ການຕຶກຂາຍພຸດີກຣົມຜູ້ນໍາຂອງຜູ້ບໍລິຫານວິທາລັບນາງຄຸນປົມປາມຄວາມ
ຕ້ອງການຂອງກຽມອາຈານຍົງວິທາລັບນາງຄຸນປົມປາມປິບປາມໃນປະເທດໄທຍ. ວິທານິພັນຮູ້ປົງປັງປົມປາມຫາບັນທຶກ
ມາວິທາລັບຍົງຄົນຄຣິນທຣິໂຣແລ້ວ ສົງລາ.
- ວິໂຣຈິນ ສາຮັດນະ. 2546. ການບໍລິຫານການຕຶກຂາຍ ໂຍນາຍແລະຍູທະຄາສຕ່າມເພື່ອການບໍລິຫານ.
ກຽມທຣິໂຣ: ທ້າງໜຸ້ນສ່ວນຈຳກັດ ທີພຍວິສຸກທີ.
- ວິທາລັບນາງຄຸນປົມປາມ. 2548. ໂຄງສ້າງການບໍລິຫານງາຍໃນແລະນກພຣມນາງານ
ສົມຫາຍ ພືອນວຳດີ. 2547 ອຸນດັກນະກົດທີ່ພົງປະສົງຂອງຜູ້ບໍລິຫານວິທາລັບນາງຄຸນປົມປາມປິບປາມກາລົງ.
ປົງປັງການຕຶກຂາຍຫາບັນທຶກ ສາຂາການບໍລິຫານການຕຶກຂາຍ ມາວິທາລັບຮາຊາກກົງ ເພັດສຕ່າມ.
- ສົມລັກນົດ ສີພັນແສງ. 2549. ການໃໝ່ Competency ໃນການບໍລິຫານການນຸ່ມຍໍ່ຢ່າງນີ້
ປະສິກທິກາພ. ປະຈາກຕິຫຼຸກກົງ : 29. (ມີຄຸນາຍັນ 2549)
- ສະຕາບັນບຸນທຶດພັດທະນາຄົມປິບປາມ. 2550:16. ອຸນມືອປະກັນອຸນດັກນະກົດກາລົງໃນ. ກຽມທຣິໂຣ: ບະບິນ
ນຸ້ການພິມພົມ ຈຳກັດ.
- ສົມບັດ ກຸລາງຄູ. 2551. ຜູ້ອໍານວຍການວິທາລັບນາງຄຸນປົມປາມປິບປາມ. ສັນກາຍ໌. (1 ຕຸດາຄມ 2551)
- ສົມບັດ ສົມບັດ ພົມບັດ. 2539. ວິວັດນາການແລະອານັດກາພຂອງວິທາລັບນາງຄຸນປົມປາມປິບປາມ
ວັດນະຮຽນໄທຍ. ວິທານິພັນຮູ້ປົງປັງປົມປາມງົບັນທຶກ ສາຂາວິຊາພັດທະນົກຂາຍ ກາຄວິຊາ
ສາຮັດຕະກຶກຂາຍ ຈຸພາລົງກຣົນ ມາວິທາລັບ.
- ສູມເນົາ ຈານກົກກ. 2548. ລັກສູດຝຶກອບຮົມເພີ່ມອໍານາຈໃນການກຳນົດເພື່ອພັດທະນາສິນຮຽນຂອງ
ເຈົ້າໜ້າທີ່ວິເຄາະທີ່ນໍາໂຍນາຍແລະແພນ ກະທຽວຕຶກຂາຍທີ່ກາ. ປົງປັງການຕຶກຂາຍດູ້ນຸ້ງົບັນທຶກ
ສາຂາການບໍລິຫານການຕຶກຂາຍ ບັນທຶດວິທາລັບ ມາວິທາລັບຍົງຄົນຄຣິນທຣິໂຣປະສານມິຕຣ.
- ສູກຄູ່ງ ຮັດນິຫຼຽນ ໂອດີ. 2549. ແນວທາງການພັດທະນາຕັກຍກາພມນຸ່ມຍໍ່ດ້ວຍ Competency BASED
LEARNING. ກຽມທຣິໂຣ: ບະບິນ ດີວິວັດນາ ອິນເຕେରີ ພຣິ່ນທີ່ ຈຳກັດ (ນາ້ານ)

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2548. สมรรถนะ (Competency).เอกสารประกอบ
การฝึกอบรมพัฒนาความรู้การพัฒนาบริหารทรัพยากรบุคคล (เอกสารอัดสำเนา)
สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภาก
สำนักงานเลขานุการครุสภาก. 2549. คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา.
สำนักนายกรัฐมนตรี. 2550. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพ :
สถาบันบุคลศาสตร์จำกัด
สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2547. เอกสารประกอบการเรียนรู้
ประกอบชุดวิชา การพัฒนาการบริหารสถานการณ์ศึกษา.
สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. รายงานการติดตามและประเมินผลการปฏิรูป
การศึกษาในวาระครบรอบ ๓ปี ของการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542
[accessed on May 3, 2007]. available : form :
http://www.onec.go.th/publication/46018/sara_46018.htm
 อคุลย์ วิริยะกุล. 2541. การอุดมศึกษาปริทัศน์ 4. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีการพิมพ์
 อาจารย์ ภูวิทยพันธุ์. 2547. Competency DICTIONARY. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอช อาร์
 เช็นเตอร์ จำกัด
 อังศินันท์ อินทร์กำแหง และ ทัศนา ทองภักดี. 2548. การพัฒนาฐานรูปแบบสมรรถนะ
 Blancero, Boroski & Dyer (1996,Joly) Key Competencies for a transformed Human
 Resource Organization: Results of a Field Study. Human Resource Management.
 Boyatzis, R.E. 1982. The competent manager. New York : John Wileyand Son.
 Gross, Randy L. 1996. Illinois Public School Superintendent Perceptions Regarding
 The Importance and Development of Principal Competencies. Illinois :
 Northern Illinois University.
 Good, V.C. 1973. Dictionary of education. New York:Mc Graw – Hill Book Company.
 Hamlin. B. 1990. The competent manager in secondary school. Educational Management
 And Administration.
 Hall, E.G. and Jones, L.H. 1976. Competency-based education : A process for the
 improvement of education. New jersey : prentice-Hall.
 McClelland, D.C. 1973. Test for Competence, rather than intelligence. American
 Psychologists Vol.17 No.7.

- McLagan. P. 1997. **The Next Generation. Trainning and Development.**
- Marmon. D.H.2002 **Core competencies of professional service providers in federally funded education programs.** Doctoral dissertation, The University of Tennessee.
- Patricia, A. McLaGan. 1990. **Competency Models. Training and Development Journal.**
- Spencer, L.M. & Spencer, S.M. 1993. **Competence at Work: Models for Superior Performance.** New York: John Wiley & Sons.
- Scott B. Parry. 1997. **The managerial Mirror Competencies.** [accessed on August 25,2006]. available : form : <http://www.amazon.com>
- Sergiovanni.J.T. 1984.**Handbook for effective development Leadership.** Boston:Allyn and Bacon.

ภาคผนวก ก

เอกสารประกอบการสอนภาษาลุ่ม

ฉบับนี้บันทึกพัฒนาศิลป์

เอกสารประกอบการสอนภาษาลุ่ม

เรื่อง

สมรรถนะของครูดูแลรักษา

สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

เอกสารประกอบการสอนภาษาลุ่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการวิจัย
คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ปี พ.ศ. 2554

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูคุณตรีสาгал สังกัด สถาบันบัณฑิตพัฒนาศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม โดยใช้เป็นเอกสารประกอบการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ประเด็นข้อคำถาม เกี่ยวกับสมรรถนะของครูคุณตรีสาгал ผู้วิจัย นายดิเรก ทัศมาลัย ได้ทำการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม โดยใช้เอกสารฉบับนี้ประกอบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยขั้นต่อไป

ผู้วิจัยขออนุญาตผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่มนี้ในครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง

นายดิเรก ทัศมาลัย

ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

ตอนที่ 1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมรรถนะ	1
	1.1 ความหมายของสมรรถนะ.....	1
	1.2 แนวคิดที่มาเกี่ยวกับสมรรถนะ.....	1
	1.3 ประเภทของสมรรถนะ.....	2
ตอนที่ 2	สรรณะของครู.....	4
ตอนที่ 3	ตัวเปลี่ยนสมรรถนะของครู.....	6
ตอนที่ 4	สมรรถนะที่เกี่ยวกับคนตี.....	6
 โครงร่างแบบประเมินสมรรถนะ ของครุคณตรีสากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม.....		 12

สมรรถนะ (Competency)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะ

1.1 ความหมาย ของสมรรถนะ

สมรรถนะ หรือ สมรรถภาพ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Competency ความหมายของสมรรถนะเป็นคำที่มีผู้ให้คำนิยามและความหมายไว้ต่างๆ กัน ในพจนานุกรมของ The Concise Oxford Dictionary of Current English ได้นิยามความหมายของสมรรถนะ ว่า เป็น “ความสามารถที่จะทำงาน มีความพร้อมเพียงในการ ดำรงอยู่ ยั่งยืน นักวิชาการ McClelland (1973) กล่าวว่า สมรรถนะหมายถึงคุณลักษณะของบุคคลที่เหมาะสมที่สุดสำหรับบทบาทในตำแหน่งงานนั้นและ ผู้ที่ให้ความหมายสอดคล้องคือ Ulrich, Brockbank, Yeung & Lake (1995), McLagan (1997) กล่าวว่า สมรรถนะเป็นความรู้ ทักษะ ความสามารถส่วนบุคคลดังนี้ เพื่อให้ทำงานสำเร็จ สอดคล้องกับ Good (1973) กล่าวว่า สมรรถนะหมายถึง ความสามารถในการประยุกต์เพื่อการปฏิบัติงาน ได้อย่างพิเศษในสถานการณ์ใด ๆ และมีเทคนิคเฉพาะในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ Boyatzis (1982) กล่าวว่า สมรรถนะคือ ผลกระทบของการชูงู อยู่ในสัมภาระ ทักษะ ประเด็นของภาพลักษณ์ของตนหรือของสังคมหรือองค์ความรู้

นอกจากนี้ Hoge, Tondora, and Marrelli (2005 : 517) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Abilities) และบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล (Person Characteristics) ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลลัพธ์ของการทำงานของการทำงานของบุคคลนั้น ๆ เป็นบทบาทหรือความรับผิดชอบซึ่งสัมพันธ์กับผลงานและสามารถวัดค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานและสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกอบรม

ทั้งนี้ในปัจจุบันแนวคิดเรื่องสมรรถนะเป็นแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ จึงมีหน่วยงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ได้ทำการศึกษา ค้นคว้าและวิจัย ดังนั้นจึงมีผู้ที่สรุปความหมายของสมรรถนะของนักวิชาการ ไว้อ้างถูกหลายดังนี้ ระวีกา หอมเศรษฐี (2549 : 48) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารระดับกลางในระบบราชการไทย จากการศึกษาค้นคว้าความหมายของสมรรถนะ ได้สรุปความหมายสมรรถนะว่า สมรรถนะหมายถึง คุณลักษณะของบุคคลทั้งที่ม่องเห็นและมองเห็นได้ยาก จะส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งสามารถใช้คุณลักษณะดังกล่าวพยากรณ์ถึงระดับของผลงานที่เกิดขึ้น ส่วนสุเมธ งามกนก (2549:53) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะของนักวิชาการ ดังนี้ Sullivan : & McIntosh.(1995); Buford & Lindner. (2002); เดชา เดชะวัฒน์ ไพศาล.(2543); ศิริชัย กาญจนวงศ์ (2546) โดยสรุปว่า สมรรถนะ หมายถึง ทักษะ ความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะของบุคลากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเฉพาะ และเป็นดัชนีบ่งชี้ในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถนะคือ คุณลักษณะ เชิงพฤติกรรมที่บุคคลในองค์กรจำเป็นจะต้องมี ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ที่

รับผิดชอบ ลักษณะเชิงพฤติกรรมนี้ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ

1.2 แนวคิด ที่มาของสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหรือปัจจัยความสามารถในการทำงาน (Competency) เกิดขึ้นในช่วงต้นของศตวรรษที่ 1970 โดยนักวิชาการชื่อ David McClelland ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยว่าทำในบุคลากรที่ทำงานในตำแหน่งเดียวกันจะมีผลงานที่แตกต่างกัน McClelland จึงทำการศึกษาวิจัยโดยแยกบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานคือออกจากบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานพอใช้ แล้วจึงศึกษาว่าบุคลากรทั้ง 2 กลุ่มนี้มีผลการทำงานที่แตกต่างกันอย่างไร ผลการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า สมรรถนะ (Competency) (จรประภา อัครบรร, 2549 : 58) และในปี ก.ศ. 1973 McClelland ได้เขียนบทความวิชาการเรื่อง “Testing for Competence rather than Intelligence” ซึ่งถือเป็นจุดกำเนิดของแนวคิดเรื่องสมรรถนะที่สามารถอธิบายบุคลิกลักษณะของคนว่าเปรียบเสมือนกับภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg)

ภาพที่ 1 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (iceberg model) ที่มาของ competency ตามแนวคิดของ David C. McClelland

ที่มา: จาก www.dopa.go.th

ซึ่งอธิบายว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบได้กับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่าย และพัฒนาได้ง่าย คือ ส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่บุคคลมีอยู่และส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้ผิวน้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมากและเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ ซึ่งอธิบายในตัวแบบ

ภูมิปัญญา คือ ทั้งความรู้ ทักษะ/ความสามารถ (ส่วนที่อยู่หนึ่งในน้ำ) และคุณลักษณะอื่น ๆ (ส่วนที่อยู่ต่อไป) ของบุคคลนั้น ๆ (สุกัญญา, 2549:11-12)

จากที่มาของสมรรถนะบุคคลสำคัญคือ David C.McClelland ซึ่งเป็นผู้ที่เริ่มนั้นแนวคิดทำให้นักการศึกษาและนักวิชาการได้นำวิธีการของ David C.McClelland มาเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องสมรรถนะในเวลาต่อมาอย่างมาก

1.3 ประเภทของสมรรถนะ

การจัดแบ่งประเภทของสมรรถนะนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้การศึกษาที่แตกต่างกันออกໄไปโดย ผ่องศรีวิทย์ แสนทอง (2547 : 10-11) ได้ทำการสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์การ โดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์การบรรลุ เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้

2. สมรรถนะตามสายงาน (Job competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนนั้น ๆ สามารถสร้างผลงานในการ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ได้สูงกว่ามาตรฐาน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ โดดเด่นกว่าคนทั่วไป เช่น สามารถอาศัยอยู่กับแมงป่องหรือสรพิษได้ เป็นต้น ซึ่งเรามักจะเรียกสมรรถนะ ส่วนบุคคลว่าความสามารถพิเศษส่วนบุคคล

จิประภา อัครนวร (2549:68) กล่าวว่า สมรรถนะในตำแหน่งหนึ่งๆ จะประกอบไปด้วย 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core competency) คือ พฤติกรรมที่ดีที่ทุกคนในองค์การต้องมี เพื่อแสดงถึง วัฒนธรรมและหลักนิยมขององค์การ

2. สมรรถนะบริหาร (Professional competency) คือ คุณสมบัติความสามารถด้านการบริหารที่ บุคลากรในองค์การทุกคนจำเป็นต้องมีในการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จ และสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ ขององค์การ

3. สมรรถนะเชิงเทคนิค (Technical competency) คือ ทักษะด้านวิชาชีพที่จำเป็นในการนำไป ปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยจะแตกต่างกันตามลักษณะงาน โดยสามารถจำแนกได้ 2 ส่วนย่อย ได้แก่ สมรรถนะเชิงเทคนิคหลัก (Core technical competency) และสมรรถนะเชิงเทคนิคเฉพาะ (Specific technical competency)

จากประเภทของสมรรถนะดังกล่าวสรุปได้ว่า สมรรถนะสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ สมรรถนะหลัก (Core competency) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พนักงานทุกคนในองค์การจำเป็นต้องมี ทั้งนี้เพื่อให้ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุเป้าหมายขององค์การ อาทิ ความรอบรู้เกี่ยวกับองค์การ ความซื่อสัตย์ ความไฟ

รู้ และความรับผิดชอบ เป็นต้น อีกประเภทหนึ่งคือสมรรถนะตามสาขางานหรือสมรรถนะประจำตำแหน่ง (Functional competency) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พนักงานที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ ควรมีเพื่อให้งานสำเร็จและได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ

ตอนที่ 2 สมรรถนะของครู

สมรรถนะหรือ สมรรถภาพของครูนั้น มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ สมรรถภาพครู หมายถึง คุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติซึ่งครูควรมี เพื่อปฏิบัติหน้าที่การสอนให้มีผลต่อ การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทั้งด้าน สติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย (ขวัญหลิ่ง ศรีประเสริฐ ภาพ, 2543:4) นอกจากนี้ กิตติมา บุญชุม (2543:7) นอกจากนี้ สมรรถภาพครู หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในด้านทักษะ มโนคติ เจตคติ ที่ครูควรพึงมีไว้ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา อดอล์ฟ โดดล (Dodd 1973) ได้ให้นิยามสมรรถภาพครูหมายถึงเจตคติ ความเข้าใจ ทักษะและพฤติกรรมของ ครูที่จะเอื้ออำนวยความเจริญของงานของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นักวิชาการ ต่างประเทศ โคลเกอร์ (Coker 1976:54) ให้คำนิยามว่า สมรรถนะของครู หมายถึง ความสามารถของครู ในการแก้ปัญหาที่ประสบ ครูที่สามารถแก้ปัญหาได้ฯ เพียงด้านเดียวก็แสดงว่ามีสมรรถภาพในด้านนั้น ครูที่มีสมรรถภาพสูงจึงหมายถึงครูที่ประสบผลสำเร็จในการแก้ปัญหาทุกด้าน และมิลเลอร์ (Miller 1976:4-11) ได้กล่าวถึงสมรรถนะของครูที่จำเป็นต้องมี คือ

1. เชี่ยวชาญในวิชาที่สอน
2. มีความเชี่ยวชาญดีเยี่ยมในเทคนิคการสอน
3. เป็นแหล่งความรู้และความคิดสร้างสรรค์
4. มีความรู้ และมีความประสงค์ที่จะประเมินวิธีดำเนินการ
5. มีความใฝ่รู้สอน
6. มีความสามารถในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับบุคคลอื่น

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า สมรรถนะของครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูซึ่ง แสดงออกในด้าน ทักษะ บุคลิกภาพ พฤติกรรมการสอน การอบรม การแนะนำ และการทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา อย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 ตัวแปรสมรรถนะของครู

ตัวแปรสมรรถนะของครูที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะของครู โดยสำนักงานเลขานุการคุรุสภा. (2549 :21-24) ประกอบด้วย

1.1 ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู

1) สามารถใช้ทักษะในการฟังการพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมาย ได้อย่างถูกต้อง

2) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมาย ได้อย่างถูกต้อง

3) สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

1.2 ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร

1) สามารถวิเคราะห์หลักสูตร

2) สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ได้อย่างหลากหลาย

3) สามารถประเมินหลักสูตร ได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

4) สามารถจัดทำหลักสูตร

1.3 การจัดการเรียนรู้

1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค

2) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

3) สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน และ จำแนกระดับการเรียนรู้ ของ ผู้เรียน จากการประเมินผล

1.4 จิตวิทยาสำหรับครู

1) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

2) สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน

3) สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4) สามารถส่งเสริมความสนใจและความสนใจของผู้เรียน

1.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา

1) สามารถวัดและประเมินผล ได้ตามสภาพความเป็นจริง

2) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

1.6 การบริหารจัดการในสถานศึกษา

1) มีภาวะผู้นำ

2) สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน

3) สามารถสื่อสาร ได้อย่างมีคุณภาพ

- 4) สามารถในการประสานประโภชน์
- 5) สามารถนำวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารจัดการ

1.7 การวิจัยทางการศึกษา

- 1) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 2) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

- 1) สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
- 2) สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
- 3) สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.9 ความเป็นครู

- 1) รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน
- 2) อดทนและรับผิดชอบ
- 3) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 4) มีวิสัยทัศน์
- 5) ศรัทธาในวิชาชีพครู
- 6) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

2. สมรรถนะโดยทั่วไปของครูช่าง โดยศูนย์อาชีวศึกษามหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ (The Center for Vocational Education, Ohio State University) ได้สรุปสมรรถนะของครูช่างที่พึงประสงค์เอาไว้ 10 ข้อ ดังต่อไปนี้ (ชนะ กลิвар์, 2530 : 11-15)

- 2.1 การวางแผนพัฒนาและประเมินผลโครงการ
- 2.2 การวางแผนการเรียนการสอน
- 2.3 การดำเนินการเรียนการสอน
- 2.4 การวัดผล
- 2.5 การจัดการด้านการเรียนการสอน
- 2.6 การแนะนำ
- 2.7 การสร้างความสัมพันธ์อันดีให้มั่นคงระหว่างสถานศึกษาและชุมชน
- 2.8 การจัดองค์การนักศึกษาด้านวิชาชีพ
- 2.9 การดำรงบทบาทในงานพัฒนาวิชาชีพ
- 2.10 การประสานการจัดการศึกษาและฝึกอาชีพร่วมกับภาคเอกชน

3. สมรรถนะของครุวิทยาศาสตร์

สูนันท์ สังข้ออ่อน ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถภาพสำหรับครุวิทยาศาสตร์ ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547:86-87)

3.1 ด้านเนื้อหาและธรรมชาติวิทยาศาสตร์

3.2 ด้านทักษะการสอนวิทยาศาสตร์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.3 ด้านหลักสูตร

3.4 ด้านการวัด ประเมินผลและการวิจัย

3.5 ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสารสนเทศ

3.6 ความเข้าใจในบริบทของวิทยาศาสตร์และบริบทสังคม

3.7 การพัฒนาสู่วิชาชีพ

3.8 ด้านคุณธรรม จรรยาบรรณครุ

4. สมรรถนะของครุอาชีวะ โดยสถาบันอาชีวศึกษาแห่งรัฐบาลกลางสหราช (The Federal Board of Vocational Education) ได้เสนอแนะเอาไว้ ในปี 1923 ว่า ครุอาชีวศึกษาระบรมีลักษณะดังต่อไปนี้

4.1 เป็นผู้มีความเมตตากรุณา เห็นอกเห็นใจ นักศึกษาชาย-หญิง

4.2 มีความคิดอ่านที่จะจัดการกับสถานการณ์อย่างมาก ได้อย่างหลักแหลม

4.3 เป็นผู้มองโลกในแง่ดี มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตในสังคมที่ซับซ้อนนี้

4.4 เป็นผู้มีนิสัยช่างสังเกตและเรียนแหลม และมีทัศนะที่กว้าง ไกล

4.5 มีกิจินิสัยและบุคลิกลักษณะมาตรฐาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม

และครุอาชีวศึกษาระบรมีสมรรถนะเพิ่มเติมทางด้าน

4.6 ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพที่สอน

4.7 ประสบการณ์ในการทำงานในสาขาอาชีพ

4.8 มีความเข้าใจในสภาพสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจของสถานศึกษาแห่งนั้น

4.9 มีความสามารถในการสอนอันเป็นทักษะในอาชีพที่สำคัญยิ่ง

ศูนย์วิจัยอาชีวศึกษาสหราชอเมริกา ได้เสนอแนะว่า ครุที่เชี่ยวชาญ ควรมี

4.10 ความสามารถที่จะชูใจนักศึกษา

4.11 มีความรู้และความเข้าใจในชุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา

4.12 มีประสบการณ์ในทักษะเฉพาะของสาขาวิชาที่สอน

4.13 มีความรู้และความเข้าใจในหลักการพื้นฐานของการเรียนรู้

4.14 มีความสามารถที่จะอธิบายข้อความรู้ด้านทฤษฎี

- 4.15 มีความสามารถที่จะสาหร่ายทักษะที่จะถ่ายทอด
- 4.16 มีความรู้และความเข้าใจในทฤษฎีของวิชาสัมพันธ์กับสาขาที่รับผิดชอบ และควรต้องมี
- 4.17 ความรู้และความเข้าใจในประวัติศาสตร์การจัดการศึกษา
- 4.18 ความรู้และความเข้าใจในการบริหาร ชนิดและตำแหน่งขององค์กรสังคม
- 4.19 มีความรู้และความเข้าใจในการเก็บรักษาสถิติและการจัดทำรายงาน (Center on ETE, 1978 : 11-12)

ตอนที่ 4 สมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับคุณตรี

สมรรถนะที่เกี่ยวกับคุณตรี ชั้นกร ต. เทียนประเสริฐ (2551:20-25) ได้ศึกษาค้นคว้าไว้วัดนี้

1. สมาคมโรงเรียนคุณตรีแห่งชาติ (The National Association of Schools of Music: NASM) ได้กำหนด เป้าหมายของผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาครึ่งทางคุณตรีศึกษาไว้ 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการปฏิบัติ (Performance)

1.1 ปฏิบัติเครื่องคุณตรีหลักอย่างน้อย 1 ชั้น ในระดับใช้ทักษะเทคนิคศิลปิน

1.2 เข้าใจในขอบเขตการแสดงเครื่องมือหลักและสามารถที่จะปฏิบัติย่างดี

1.3 มีความสามารถที่จะปฏิบัติเครื่องที่เห็นด้วยความคล่องแคล่ว (Read at sight)

1.4 มีความรู้และทักษะเพียงพอในการทำงานเป็นผู้นำการแสดงดนตรี(Musical Interpretation) มี ทักษะการจัดการฝึกซ้อมและทักษะของการอ่านวิทยาเพลง

1.5 มีความสามารถในการเล่นคีย์บอร์ดและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติเครื่องคุณตรีชั้นอื่น (Secondary Performance Areas)

1.6 มีการพัฒนาคุณภาพศิลป์ ทักษะเทคนิคในการเล่นร่วมกับผู้อื่น

2. ด้านทักษะการฟังและการวิเคราะห์ (Aural Skills and Analysis)

2.1 ให้เข้าใจองค์ประกอบพื้นฐาน (Common Elements) และการจัดการรูปแบบคุณตรีโดยใช้ ความสามารถนี้ในการวิเคราะห์จากการฟัง การเห็น และการบรรยาย

2.2 มีความเข้าใจรูปแบบจากการกระบวนการ และโครงสร้างทางคุณตรีเพียงพอที่จะใช้ในการ ประพันธ์เพลง งานวิชาการคุณตรี วิธีการสอนและอธิบายถ่องประวัติศาสตร์คุณตรีเป็นไปตามครื่องมือที่ เลือกเรียน

2.3 มีความสามารถในการถ่ายทอดคุณตรีโดยรวม ประวัติความเชื่อมและลีลีในบริบทที่เกี่ยวข้อง

2.4 มีสมรรถนะขั้นก้าวหน้าที่จะผลิตงานและวิเคราะห์งานคุณตรีต่างๆ ในที่ที่เป็นตัวของ ตัวเอง

2.5 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีทางดนตรีและรูปแบบการประพันธ์ทั้งงานจากการเลียนแบบงานดั้งเดิม รวมทั้งมีประสบการณ์การใช้เครื่องดนตรีที่ใช้ไฟฟ้าและไม่ใช้ (Acoustic and electronic Media) และมีพื้นฐานในสุนทรียภาพและบริบททางวัฒนธรรมในงานที่นำเสนอ

3. การประพันธ์และการคืนสต๊อก (Composition and Improvisation)

3.1 มีทักษะพื้นฐานดีพอในการสร้างงานใหม่หรือสร้างงานจากแหล่งดั้งเดิมโดยไม่ได้มีการตระเตรียมมาก่อน

3.2 มีความสามารถในการประพันธ์ การคืนสต๊อกหรือทั้ง 2 อันดับพื้นฐานหรือมากกว่าในการใช้ภาษาทางดนตรี เช่นการเลียนแบบ (Imitation) ลีดิดนตรีแบบต่างๆ การคืนสต๊อก จากแนวทางที่กำหนดล่วงหน้า การสร้างสรรค์งานใหม่จากที่ประพันธ์เดิม การทดลองใช้เสียงดนตรีจากแหล่งเดี่ยงต่างๆ และทำการเปลี่ยนแปลงดนตรีให้เหมาะสมในหลายๆ วิธี ที่ไม่ใช้แบบประเพณีปฏิบัติ (Manila ting the Common Elements in Non – traditional)

4. ประวัติเพลงที่พร้อมแสดงออก (History and Repertory)

4.1 มีพื้นฐานความรู้ประวัติศาสตร์ดนตรีถึงยุคปัจจุบัน

4.2 มีความคุ้นเคยการทำเพลงที่พร้อมออกแสดง นักศึกษาทุกคนจะต้องมีความรอบรู้ในแขนงดนตรีที่กว้างขึ้น โดยศึกษาเกี่ยวกับการเล่นแสดงเดี่ยว (Recitals) เป็นวง (Concert) อุปรากร (Opera) และการใช้ดนตรีในการยินดีรวมทั้งการแสดงสาขาอื่นๆ

5. เทคโนโลยี (Technology)

5.1 ทำความเข้าใจการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนงานดนตรี

5.2 ทำงานดนตรีโดยใช้เทคโนโลยีของเขตเฉพาะงาน

6. การสังเคราะห์ (Synthesis)

6.1 นักศึกษาต้องสามารถทำงานได้และแก้ไขปัญหาได้อย่างอิสระ โดยรวมความสามารถทางดนตรีทั้งหมด ได้แก่ การปฏิบัติ การฟัง การพูดและการมองเห็น การประพันธ์ การคืนสต๊อก และการเตรียมการแสดง

6.2 รูปแบบการจัดสินคุณค่าทางดนตรี

6.3 ต้องรอบรู้ในการใช้เครื่องมือมีความครอบคลุมเนื้อหารของการแสดง รวมทั้งดนตรีโลกที่หลากหลายวัฒนธรรมกับดนตรีของตน

6.4 เข้าใจพื้นฐานระหว่างความสัมพันธ์กับความเกี่ยวพันทั่วถ่องกลางวิชาชีพต่างๆ ใน การเรียน โครงการทางดนตรี

2. มหาวิทยาลัยพรีเมียร์ สเตท (Plymouth State University) ได้วางเป้าหมายในการเตรียมนักศึกษาเพื่อไปสอนดนตรีตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงเกรด 12 โดยจะสอนเรื่องการขับร้อง การปฏิบัติดนตรี และการศึกษาดนตรีทั่วไป นักศึกษาทุกคนจะต้องได้รับการเสริมสร้างให้มีสมรรถนะ 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านทฤษฎี (Theory) นักศึกษาทุกคนต้องแสดงความสามารถเกี่ยวกับ

การอ่านดนตรี (Music Reading)

การฟังโสค (Ear Training)

การดันสด (Improvisation)

พื้นฐานคำศัพท์ทางดนตรี (Fundamental Music Vocabulary)

การประสานเสียงรวมทั้งการเขียนแยกแนวและการประพันธ์ (Harmony including Part-writing and Composition)

2. ด้านประวัติศาสตร์และวรรณคดินตรี (History and Literature)

นักศึกษาต้องสามารถแสดงและเข้าใจพัฒนาการของดนตรีในยุคต่างๆ บทบาทหน้าที่ของดนตรีในวัฒนธรรมดีดีและวัฒนธรรมร่วมสมัย

3. ด้านปฏิบัติดนตรี (Performance)

นักศึกษาจะต้องพัฒนาและสามารถแสดงทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับมาตรฐานที่อาชีพนักการศึกษาดนตรีต้องการ

4. ด้านเทคนิค (Technique)

นักศึกษาจะต้องมีความสามารถด้านการใช้เทคนิคเพื่อการปฏิบัติขับร้อง บรรเลงเครื่องดนตรี ประเภทเครื่องสาย เครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง เครื่องประกอบจังหวะ และเปียโน และ/หรือกีตาร์

5. ด้านการอ่านวายเพลง

นักศึกษาต้องมีความสามารถในการปรับปรุงและอ่านวายเพลงในวงขับร้องประสานเสียง และ/หรือวงดนตรีบรรเลง ด้วยการใช้ความรู้หรือทักษะเพื่อทำงานในวงดนตรีประจำโรงเรียน

6. ด้านวิธีการและสาระ (Method and Materials)

นักศึกษาจะต้องแสดงความรอบรู้ในการพัฒนาหลักสูตร ตามปัจจัยการศึกษาดนตรีเพื่อนำมา และสามารถบริหาร โปรแกรมดนตรีให้มีประสิทธิผล

7. ด้านการฝึกงาน (Practicum)

นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมฝึกประสบการณ์สังเกตการณ์สอน และการทำงานในชั้นเรียน ระดับประถมและมัธยม โดยสามารถสอนและบริหารชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่วิชาชีพต่อไป

3. มาตรฐานชาติสำหรับการศึกษาดนตรีของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสมาคมครุยดนตรีแห่งชาติ (MENC) ได้กำหนดสิ่งที่นักเรียนในโปรแกรมดนตรี ควรต้องมีสมรรถนะ ดังนี้

1. ร้องเพลง (Singing) เดี่ยวและร่วมกับคนอื่น เตรียมการแสดงที่หลากหลาย

2. เล่นเครื่องดนตรี (Performance on instruments) ทั้งเดี่ยวและร่วมกับคนอื่น มีการแสดงดนตรีหลายรูปแบบ

3. ดันสดทำนอง (Improvising melodies) แปรทำนอง (Variation) และเล่นคลอประกอบ (Accompaniments)

4. ประพันธ์และเรียนรู้เรื่องดนตรี (Composing and arranging)

5. อ่านและบันทึกดนตรี (Reading and Notating Music)
6. ฟังวิเคราะห์และบรรยายดนตรี (Listening, analyzing and describing music)
7. วัดและประเมินผลดนตรี (Evaluating music)
8. เข้าใจความสัมพันธ์ดนตรีและศิลปะแขนงอื่นๆ และสาขาวิชาที่นักศึกษาได้ออกหนีอิทธิพล
9. เข้าใจดนตรีในเรื่องของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

สมรรถนะของครุدنตรีสากล สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	เห็น ด้วย	ไม่ แนใจ	ไม่เห็น ด้วย
สมรรถนะหลัก				
1.	การมุ่งผลสัมฤทธิ์			
	1.1 ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน			
	1) ความรู้ความเข้าใจในการวางแผน			
	2) การวางแผนการปฏิบัติงานแต่ละภารกิจ			
	1.2 ความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงาน			
	1) การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผน			
	2) ความมุ่งมั่นกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน			
	3) การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางาน			
	4) การยึดหลักการประยุกต์ในการปฏิบัติงาน			
	5) การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน			
	1.3 ผลการปฏิบัติงาน			
	1) ความถูกต้องของผลการปฏิบัติงาน			
	2) ความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการปฏิบัติงาน			
2.	การบริการที่ดี			
	2.1 ความสามารถในการสร้างระบบการให้บริการ			
	1) การศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ			
	2) การจัดระบบการให้บริการบนพื้นฐานของข้อมูลความต้องการ			
	2.2 ความสามารถในการให้บริการ			
	1) ความตั้งใจ เต็มใจ และกระตือรือร้นในการให้บริการ			
	2) การศึกษาผลการให้บริการเพื่อการปรับปรุงพัฒนาการ ให้บริการ			
3.	การพัฒนาตนเอง			
	3.1 ความสามารถในการวิเคราะห์ตนเอง			
	1) การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง			
	2) การเลือกวิธีพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับจุดเด่น จุดด้อย			
	3.2 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร			

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	เห็น ด้วย	ไม่ แนใจ	ไม่เห็น ด้วย
	1) การจับใจความ การสรุปจากการอ่านและการฟัง			
	2) ความชัดเจนในการอธิบาย และยกตัวอย่าง			
	3) การตั้งคำถามได้ตรงประเด็น			
	3.3 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการแสวงหาความรู้			
	1) การจับใจความ และการสรุปจากการอ่านและการฟัง			
	2) ความชัดเจนในการอธิบายและยกตัวอย่าง			
	3) ตั้งคำถามได้ตรงประเด็น			
	3.4 ความสามารถในการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการ และวิชาชีพ			
	1) การใช้ Computer เมื่อต้น การใช้ Internet และ e-mail			
	2) การเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย			
	3) การเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม			
	4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเพื่อร่วมงาน			
	3.5 ความสามารถในการประมวลความรู้ และนำความรู้ไปใช้			
	1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปใช้พัฒนางาน			
	2) การนำและ การผลิตนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ใน การพัฒนางาน			
4.	การทำงานเป็นทีม			
	4.1 ความสามารถในการวางแผนเพื่อกำหนดภาระงานเป็นทีม			
	1) การมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับผู้อื่น			
	2) การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
	3) การยอมรับข้อตกลงของทีมงาน			
	4.2 ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน			
	1) ความเต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน			
	2) ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน			
	3) การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ เหนือผู้ตาม ได้เหมาะสมกับบทบาท			
	4) ความร่วมมือกับทีมงานในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน			
	5) การสนับสนุนให้กำลังใจ ยกย่อง ให้เกียรติผู้อื่นในโอกาส ที่เหมาะสม			

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	เห็น ด้วย	ไม่ แนใจ	ไม่เห็น ด้วย
	สมรรถนะประจำตำแหน่ง			
1.	จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครุ			
	1.1 ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ			
	1.2 มีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ			
	1.3 การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม			
	1.4 การประพฤติปฏิบัติตาม เป็นแบบอย่างที่ดี			
2.	การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้			
	2.1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรวิชาคนครีสากล			
	2.2 ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้วิชาคนครีสากล			
	2.3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
	2.4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ วิชาคนครีสากล			
	2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิชาคนครีสากล			
3.	การพัฒนาผู้เรียนวิชาคนครีสากล			
	3.1 การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน			
	3.2 การพัฒนาทักษะชีวิต และ สุขภาพการ สุขภาพจิตผู้เรียน			
	3.3 การปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย ให้กับผู้เรียน			
	3.4 การจัดระบบคูดเลี้ยวเหลือผู้เรียน			
4.	การบริหารจัดการชั้นเรียน			
	4.1 จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัย ของผู้เรียน			
	4.2 จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา			
	4.3 กำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา			
5.	การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน			
	5.1 การวิเคราะห์			
	5.2 การสังเคราะห์			
	5.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน			

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	เห็น ด้วย	ไม่ แนใจ	ไม่เห็น ด้วย
6.	ภาวะผู้นำครุدنตรีสากล			
	6.1 วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครุคนตรีสากล			
	6.2 การสนับสน้อย่างสร้างสรรค์			
	6.3 การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง			
7.	ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู			
	7.1 สามารถใช้ทักษะในการฟังการพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความ หมายได้อย่างถูกต้อง			
	7.2 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมาย ได้อย่างถูกต้อง			
	7.3 สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน			
8.	ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรคนตรีสากล			
	8.1 สามารถวิเคราะห์หลักสูตร			
	8.2 สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย			
	8.3 สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร			
	8.4 สามารถจัดทำหลักสูตรคนตรีสากล			
9.	การจัดการเรียนรู้			
	9.1 สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาค และตลอดภาค			
	9.2 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน			
	9.3 สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน			
	9.4 สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนและ จำแนก ระดับการเรียนรู้ ของ ผู้เรียนจากการประเมินผล			
10.	จิตวิทยาสำหรับครุคนตรีสากล			
	10.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนคนตรีสากล			
	10.2 สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพ ของตน			

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	เห็น ด้วย	ไม่ แนใจ	ไม่เห็น ด้วย
	10.3 สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น			
	10.4 สามารถส่งเสริมความตั้งใจและความสนใจของผู้เรียน			
11.	การวัดและประเมินผลการศึกษา			
	11.1 สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง			
	11.2 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร			
12.	การบริหารจัดการในสถานศึกษา			
	12.1 มีภาวะผู้นำ			
	12.2 สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน			
	12.3 สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ			
	12.4 สามารถในการประสานประยোগน์			
	12.5 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารจัดการ			
13.	การวิจัยทางการศึกษา			
	13.1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน			
	13.2 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน			
14.	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา			
	14.1 สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี			
	14.2 สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี			
	14.3 สามารถแล่วงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน			
15.	ความเป็นครู			
	15.1 รัก เมตตา และปราณادีต่อผู้เรียน			
	15.2 ออดหนและรับผิดชอบ			
	15.3 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ			
	15.4 มีวิสัยทัศน์			
	15.5 ศรัทธาในวิชาชีพครู			

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	เห็น ด้วย	ไม่ แนใจ	ไม่เห็น ด้วย
	15.6 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู			
16.	ความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีคิดตรี			
	16.1 มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณตรีด้านทฤษฎีคิดตรี			
	16.2 มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณตรีด้านการเรียนเรียง และประพันธ์เพลง			
	16.3 มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคณตรีด้านประวัติและ วรรณกรรมคณตรี			
	16.4 มีความรู้ความสามารถในการเสนอคณตรีนิพนธ์ในรูปแบบของ บทความ			
	16.5 มีความรู้ความสามารถในการเสนอผลงานคณตรีนิพนธ์ในรูปแบบ การจัดนิทรรศการ			
17.	การปฏิบัติเครื่องคณตรี			
	17.1 มีความสามารถในการปฏิบัติการค้านคณตรีเฉพาะเครื่องมือ			
	17.2 มีความสามารถในการปฏิบัติการค้านการซ้อมปฏิบัติรวมวง			
	17.3 มีทักษะในการปฏิบัติเครื่องคณตรีประเภทคีบยับอวดหรือกีตาร์			
	17.4 มีทักษะในการปฏิบัติเครื่องมืออื่นๆ			
18.	การบริหารจัดการวงคณตรี			
	18.1 มีทักษะในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต			
	18.2 มีทักษะในการบริหารจัดการวงป้องปุ่ลาร์			
	18.3 มีทักษะในการบริหารจัดการวงแจ๊ส			
	18.4 มีทักษะในการบริหารจัดการวงคณตรีไทย			
	18.5 มีทักษะในการบริหารจัดการวงขับร้องประสานเสียง			
19.	เทคโนโลยีทางคณตรี			
	19.1 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ขึ้นพื้นฐาน			
	19.2 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานคณตรี			
	19.3 มีทักษะในการสร้างสรรค์งานคณตรีด้วยคอมพิวเตอร์			
	19.4 มีทักษะในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสร้างสรรค์งาน คณตรี			
	19.5 มีทักษะในการปฏิบัติการบันทึกเสียง			

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย
	สมรรถนะของครุคนตรีที่ควรมี (เพิ่มเติม)			
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
ผลฯ				

แบบสอนตามประกอบการวิจัย เรื่อง
สมรรถนะของครุคนตรีสาがら สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
กระทรวงวัฒนธรรม

คำชี้แจง แบบสอนตามประกอบการวิจัยเรื่องสมรรถนะของครุคนตรีสาがら สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากผลการจัดสอนท่านากลุ่ม และครอบแนวคิดถุยถือที่เกี่ยวข้อง แบบสอนตามฉบับนี้มีประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ กำหนดสมรรถนะของครุคนตรีสาがら
2. ผู้ตอบแบบสอนตามประกอบด้วย ครู อาจารย์ นักศึกษา สาขาวิชาคนตรีศิลป์สาがら สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
3. แบบสอนตามนี้มีทั้งหมด 3 ตอน
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอนตาม จำนวน 5 ข้อ
  - ตอนที่ 2 สมรรถนะของครุคนตรีสาがら
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถนะที่จะต้องเพิ่มเติม/สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครุคนตรีสาがら ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในแบบสอนตาม
4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอนตามนี้นำไปใช้เพื่อการวิจัยท่านนั้น ผู้วิจัยจะไม่นำไปเปิดเผยต่อสาธารณะ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(นายดิเรก ทัศมาลัย)
 หัวหน้าสาขาวิชาคนตรีศิลป์สาがら
 คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี.....เดือน

3. ระดับการศึกษา

1. กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี 3. ปริญญาโท 4. ปริญญาเอก

4. ท่านปฏิบัติงานมาแล้ว.....ปี.....เดือน

5. สถานภาพของท่านในปัจจุบัน

1. นักศึกษา (ระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ .....)

2. ครู อาจารย์แขนงวิชาคนต្រีสาгал

3. ครู อาจารย์แขนงวิชาคិតសិលប្រាក់

นิยามศัพท์

สมรรถนะของครูคนต្រីสาгал หมายถึง ทักษะ ความรู้ ความสามารถ บุคลิกักษณะของครูคนต្រីสาгалที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเฉพาะ และเป็นตัวชี้นำเบื้องต้นในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

เกณฑ์การให้ค่าหนักคะแนนและการแปลผล

ในการกำหนดค่าระดับน้ำหนักคะแนนความสำคัญของสมรรถนะของครูคนต្រីสาгал น้ำ ផ្តើមឱ្យ
ได้แบ่งระดับการประเมินสมรรถนะออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าระดับคะแนน 0 หมายถึง สมรรถนะที่ไม่มีความสำคัญ

ค่าระดับคะแนน 1 หมายถึง สมรรถนะที่มีความสำคัญน้อยที่สุด

ค่าระดับคะแนน 2 หมายถึง สมรรถนะที่มีความสำคัญน้อย

ค่าระดับคะแนน 3 หมายถึง สมรรถนะที่มีความสำคัญปานกลาง

ค่าระดับคะแนน 4 หมายถึง สมรรถนะที่มีความสำคัญมาก

ค่าระดับคะแนน 5 หมายถึง สมรรถนะที่มีความสำคัญมากที่สุด

สมรรถนะของครุدنตรีสาวก สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ตอนที่ 2 สมรรถนะของครุدنตรีสาวก

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู					
	1.1 สามารถใช้ทักษะในการฟังการพูดการอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง					
	1.2 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง					
	1.3 สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขึ้นพื้นฐาน					
2.	ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร					
	2.1 สามารถวิเคราะห์หลักสูตรคนตระศิลป์					
	2.2 สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ได้อย่างหลากหลาย					
	2.3 สามารถประเมินหลักสูตร ได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร					
	2.4 สามารถจัดทำหลักสูตรคนตระศิลป์					
3.	การจัดการเรียนรู้					
	3.1 สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค					
	3.2 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
	3.3 สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
	3.4 สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนและ จำแนก ระดับการเรียนรู้ ของ ผู้เรียนจากการประเมินผล					
4.	จิตวิทยาสำหรับครุเด่นตระศิลป์					
	5.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนคนตระศิลป์					
	5.2 สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน					
	5.3 สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น					
	5.4 สามารถส่งเสริมความดันดและความสนใจของผู้เรียน					
5.	การวัดและประเมินผลการศึกษา					
	6.1 สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง					

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	6.2 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และหลักสูตร					
6.	การบริหารจัดการในสาขาวิชาคนต์รีสาгал					
	7.1 มีภาวะผู้นำ					
	7.2 สามารถบริหารจัดการในสาขาวิชาคนต์รีสาгал					
	7.3 สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ					
	7.4 สามารถในการประสานประโยชน์					
	7.5 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ					
7.	การวิจัยทางการศึกษา					
	8.1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
	8.2 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน					
8.	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา					
	9.1 สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี					
	9.2 สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี					
	9.3 สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
9.	ความเป็นครู					
	9.1 รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน					
	9.2 อดทนและรับผิดชอบ					
	9.3 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ					
	9.4 มีวิสัยทัศน์					
	9.5 ศรัทธาในวิชาชีพครู					
	9.6 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู					
10.	การประกันคุณภาพทางการศึกษา					
	10.1 สามารถจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพทางการศึกษา					
	10.2 สามารถประเมินคุณภาพภายใน					
	10.3 สามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาได้					

ลำดับ ที่	สมรรถนะ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11.	ความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีคนตระสากล					
	11.1 มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคนตระด้านทฤษฎีคนตระสากล					
	11.2 มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคนตระด้านการเรียนเรียงและประพันธ์เพลง					
	11.3 มีความรู้ความสามารถทางด้านหลักการคนตระด้านประวัติและวรรณกรรมคนตระสากล					
	11.4 มีความรู้ความสามารถในการเสนอผลงานตระนินพนธ์ในรูปแบบของบทกวี					
	11.5 มีความรู้ความสามารถในการเสนอผลงานตระนินพนธ์ในรูปแบบการจัดนิทรรศการ					
12.	การปฏิบัติเครื่องคนตระ					
	12.1 มีความสามารถในการปฏิบัติการด้านคนตระเฉพาะเครื่องมือ					
	12.2 มีความสามารถในการปฏิบัติการด้านการซ้อมปฏิบัติรวมวง					
	12.3 มีทักษะในการปฏิบัติเครื่องคนตระประเภทคีย์บอร์ดหรือกีตาร์					
	12.4 มีทักษะในการปฏิบัติเครื่องมืออื่นๆ					
13.	การบริหารจัดการวงคนตระ					
	13.1 มีทักษะในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต					
	13.2 มีทักษะในการบริหารจัดการวงป้องปู้ล่าร์					
	13.3 มีทักษะในการบริหารจัดการวงแจ๊ส					
	13.4 มีทักษะในการบริหารจัดการวงคนตระไทย					
	13.5 มีทักษะในการบริหารจัดการวงขับร้องประสานเสียง					
14.	เทคโนโลยีทางคนตระ					
	14.1 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ขึ้นพื้นฐาน					
	14.2 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานคนตระ					
	14.3 มีทักษะในการสร้างสรรค์งานคนตระด้วยคอมพิวเตอร์					
	14.4 มีทักษะในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสร้างสรรค์งาน คนตระ					
	14.5 มีทักษะในการปฏิบัติการบันทึกเสียง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถนะที่จะต้องเพิ่มเติม/สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูดูนตรีสาขาวิชางานไม่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายดิเรก ทัศนาลัย
เกิดวันที่	7 กุมภาพันธ์ 2514
สถานที่เกิด	จังหวัดคนคราบยก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	125 บ้านพักครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ถนนรามคำโฉ ตำบลสะเต๊ะบุตร อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู (ครุช่างนาฏการ) วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2533 . นักยมคีกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนา “นายกวิทยากร”
- พ.ศ. 2539 ค.บ. (B.Ed.) ครุศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- พ.ศ. 2545 ศป.ม. (M.F.A) ศิลปศาสตร์มหบัณฑิต
จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ปราสาณมิตร

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2536 ครู (อั้นดับ 2) วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี
- พ.ศ. 2539 อาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี
- พ.ศ. 2549 ครู (ครุช่างนาฏการ) วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี
- ปัจจุบัน อาจารย์ประจำคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
กระทรวงวัฒนธรรม